

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14
Pe o lună . 2-40

Nr. de Duminecă
Pe un an . 5 Cor.
Pentru România și
America . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administra-
ție.
Măștițe publice și Loc de
schimb costă fiecare șir 20 fl.
Manuscrisurile nu se în-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Fluctuat, nec mergitur...

— Din reflexiile unui fost «Candidat». —

Nu-mi dă mâna să fiu optimist. A fi optimist în Ungaria ar fi o nebunie. Intr'o țară în care legile nu te ocrotesc, administrația nu te apără și unde în timpul alegerilor viața nu-ți e în siguranță de pe o zi pe alta, care ar putea fi temeiul optimismului tău? Vremea noastră se aseamănă cu vremea lui Metternich. Poliția ne adulmecă; spionii și transfugii ne pândesc; autoritățile ne iau libertatea gândirii, controlându-ne fe-ce cuvânt; procesele de presă, aranzile în bani, prevențiile de tot felul se țin lanț. Numai cenzura ar mai trebui și câteva furci pe muchile dealurilor, pentru-ca atmosfera să fie cu totul înăbușitoare și ca să ne simțim în țara noastră și pe propriul nostru pământ mai amenințați de cum erau pe vremuri popoarele creștine de urgia turcilor.

Și totuși nu pot fi nici pesimist. Starea mea sufletească este aceea a omului normal, care, dacă n'are de ce se simți fericit, are totuși tăria de a privi lucrurile drept în față și a le lua așa cum sânt. Este în toată năvala asta de lăcuste, tăbărâte asupra noastră, ceva ce mă face a rămânea dăr. Nimic nu mă îndeamnă să șovăiesc o clipă și să pierd credința în puterea mea proprie de rezistență. Nimic nu mă înduplecă să tremur de furia valurilor. Căci valurile trec și noi plutim înainte.

...Mă întorc din alegeri. Trupele mele sânt zdrobite sufletește, mai rău ca cetele lui Ludovic la Mohács. Ele n'au fost bătute însă în luptă dreaptă, nici piept la piept, cum e legea între voinici, ci după regulile celei mai meschine strategii. Intr'o luptă pe față noi am fi mers la isbândă, cu floare la ureche. Intr'o măsurare cinstită s'ar fi ivit mândră superioritatea noastră. Dar ei au pus în mișcare mașinile infernale, ne-au atacat pe la spate cu mercenarii, ne-au prins în cursă și ne-au smuls un drept pe căi infamante.

Ceea ce-am văzut acum însă mă face să tresar de bucurie. Colo o tabără desmățată, împinsă înainte de puterea sulitelor, fără voință și fără ideal. Aici tabăra noastră, îmbrăcată în haine de sărbătoare, îndemnată de cea mai sfântă din cauzele sale. Colo chiote sălbatice de voci nutrite de otrava precupeților, aici atitudine demnă a celor pătrunși de însemnătatea momentului. Chiar numai asemănarea aceasta ne dă un tablou real al situației, căci distinge așa de bine pornirile deosebite dintre noi și adversari.

Am convingerea că asemănări de aceste sânt incontestabil în favorul nostru. Materialul nostru electoral este mult mai bun, mai conștient și mai entuziast decât al adversarilor noștri. Am văzut cu acest prilej atâtea sate românești și atâtea sute de gospodării românești întemeiate pe baze solide. Am văzut atâtea înțelegere a românului pentru drepturile sale cetățenești, atâtea rivnă de a se știi și el părtaș la hofărirea soartei acestei țări. Nu numai naționalismul îl

ține la un loc și îl îndeamnă să lupte: el știe să și privească nevoile economice dintr'un punct de vedere mai înaintat și știe să și formuleze limpede anumite pretențiuni de cetățean egal îndreptățit al acestei țări, căci are cunoștința limpede de a fi nesocotit de stăpânire.

Această stare de trezire a maselor noastre electorale este cucerirea cea mai mare a politicii frunțașilor de azi, — întrucât nu ar fi și o consecință firească a evoluției noastre sociale. Pe ea singură se razimă tăria noastră în viitor. Cu puțină ordine și disciplină și cu o nesfârșită cultivare a bunelor sentimente din rândurile alegătorilor, valurile în jurul nostru pot să urle, căci nu ne vor înghiți!

...Că sântem puțini acum în parlament nu este rușinea noastră. Am câștigat cel puțin atâtea, ca să mărim interesul populației pentru drepturile publice. Ideia votului universal este atât de generală la noi, încât cuvântările de sperietură ale lui Tisza nu-și mai au efectul.

Caute-și de treabă guvernul, învărtă și suciască voința regală cât va voi, amâie schimbarea legii electorale cu cele mai afurisite motive — o viață de om tot n'o să dăinuiască starea aceasta. Și neamurile nu se prăbușesc astăzi atât de ușor și tătarii cei mai sălbatici nu mai sânt căpcauni, ca să înghită popoare întregi. Odată, mai curând poate decât ne așteptăm, o lege nouă va restrânge totuși abu-

„Fântânele“.

De Rubin Patiția.

Pentru întregirea descrierii luptei dela «Fântânele» din 6 Iulie 1849 dintre românii Topi din Zăbacu și gardiștii lancului de o parte, iar de alta parte a unei trupe maghiare de 3000 de soldați supt conducerea lui Vasvári, fecior de preot ruten — să mi dați vole a scrie următoarele după spusele unor bărbați combatanți în acea luptă.

Lupta decisivă s'a dat în ziua de Sânziene 1849. Pe lângă gardiști, aduși de maiorul Nicolae Corcheș, au fost bărbați din Albac supt comanda căpitanilor Ispas Todea și Neagu.

Când s'a ridicat negura, s'a dat din partea românilor, puțini la număr, din toate părțile de odată atac și la primele împușcături au căzut mulți ofițeri unguri, cari stăteau intr'un grup adunat.

Această împrejurare a mărit confuzia în tabăra maghiară, care-și închipuia că sânt atacați de mii și mii de români. Ea s'a înspăimântat și a voit prin fugă a-și scăpa viața. Aceasta însă nu era cu puțință căci drumul către Huedin, pe care veniseră ungurii în munți era strîmt, jur împrejur pildure seculară cu brazi căzuți, cari făceau mari piedici în trecere peste ei, așa că românii nu aveau nevoie mare să mai împuște, că i puteau ajunge și doborî cu topoarele și lăncile lor, și așa le făceau sfârșitul.

Poate că ar fi scăpat unii dintre fugari, însă prin nebrocirea lor la strămoare de drum de către Mărișel s'a fost postat Palaghia Roșu din

Mărișel cu o ceată de bărbați conduși acolo de numita femeie, pe a cărei bărbat și frate în ziua premergătoare îi ucise ungurii. Femeia aceasta jela în o șură lângă trupurile celor doi uciși, când a auzit bubăitul tunurilor în munte, așa cu părul despletit, cum jlesc femeile în munți, a luat ca armă niște înblăci și încălecând un cal a alarmat sătenii ei ascunși prin păduri, și punându-se în fruntea unei cete de bărbați a suit la munți către Fântânele, unde a ajuns la timp, și ocupă pasul, prin care ar fi putut scăpa ungurii, cari o tuliseră dinaintea Albaceniilor.

Cei cari ajungeau la acea strămoare erau izbiți de înblăciile Palaghiel Roșu, despre care se spunea cumcă cu înblăciile a doborât peste 25 de soldați maghiari. Cei cari nu aveau dor a se apropia de înblăciile acelea, altă scăpare nu aveau decât să se arunce în o prăpastie mare, unde însă numai cu moartea sfârșiau.

Înblăciul este o bună armă de atac în mâna celui, care știe a o mânui, și Palaghia avea acea îndemănare. Ea străbătu printre unguri omorând în dreapta și stînga, și când ajunse în fața românilor era plină de sânge și de creeri, cu părul fâlfâind, cu înblăciile în mână și călare — o figură înspăimântătoare — încât românii o socotiră de «mama pădurii» și se fereau din calea ei. Ea văzând spaima oamenilor strigă pe unii dintre albaceni pe nume — căci îi cunoștea — și așa se apropia de ea. Se ceru bătută ca să se astîmpere și o ploscuță cu vinars de prune o goli, întorcându-se de nou la luptă. Femeia aceasta, eroină adevărată în anul 1852 în Cluj, fu decorată de Malestatea Sa Impăratul Francisc

Iosif I cu cruce, care o purta pe cojocul portului ei național.

Da! grecii au avut Termopilele lor, Topli lancului încă și au Fântânelele. În lupta dela Fântânele pe un român a venit 6 unguri bine înarmați, pe când românii nici puște bune nu aveau, ci cel mai mulți aveau numai lănci și topoare ca arme de bătăle. Cele 4 tunuri aduse de unguri la Fântânele mărește deosebirea între cele două tabere.

Răsfoind pe Shakespeare...

În cele mai puțin cunoscute drame ale lui Shakespeare, un ochiu atent poate descoperi comori de spirit și de poezie.

Acest uriaș al literaturilor — despre care s'ar putea spune că face la un loc cât toți ceilalți scriitori pe cari l a avut omenirea — vântură în tablourile sale cele mai uimitoare idei, paradoxice cele mai spirituale, în fața cărora pălesc cele mai celebre maxime ale cugetătorilor. Crâmpiele de dialoguri filosofice — cum am căuta zadarnic în Renan și France — se amestecă la olaltă cu descriții pline de cea mai pură poezie. Personajii obișnuite vestesc niște adevăruri eterne, strălucitoare de lumină și de colorit; observațiile sale curg abundent și fără nici o sforțare, ca dintr'un fluviu sălbatec.

Cel mai «contemporan» spirit, reîntorcându-se cu patru-sute de ani, va găsi în opera lui Shakespeare icoana vremilor moderne și a căta oară în convingerea că omul e veșnic același.

zurile. Și trecutul ne învață, că noi știm să așteptăm.

Avem o pildă așa de cunoscută înaintea noastră: Austria. O grădină de țară, în care popoarele să stea alături ca florile într'un străț, nu este nici Austria. Dar e totuși mângăitor, că popoare de zeci de ori mai mărunte decât noi, trăiesc acolo în deplin exercițiu al drepturilor lor. Nu zic numai pentru-că ar avea de câți-va ani încoace votul pentru toți, dar pumnul de România bucovineni, precum și minuscula populație italienească din Tirol, au primit concesiile în rând cu celelalte popoare și nimeni nu le atinge autonomia lor națională, sau instituțiile lor politice și culturale.

Iar noi nu rivnim, cu tot numărul nostru cel mare, decât la soarta popoarelor acestora. Imprejurările noastre sânt aceleași ca în Austria. Statul nostru nu este al unei singure rase, ci al tuturor. Noi avem același Suveran cu Austria, iar convingerea noastră este că o singură monarhie nu poate fi cârmuită cu două măsuri. Ideia votului universal este ca o avalanșă, care, desprinsă de pe vârful monarhiei, a cuprins întreaga țară și nu se va opri până la periferiile noastre.

Așa dar: *fluctuat, nec mergitur!* Sânt stări de tranziție acestea și nu amenințări de moarte. Sânt oscilări și dibuiri dintr-o parte și alta, dar gura plină de vorbe a dlui Tisza nici pe departe nu ne înfioară atât de groaznic, ca să ne pierdem bunul cumpăt. Este o epocă de nesiguranță în care plutim și o epocă de piraterie națională, — o recunoaștem cu toții. Ne vom izbi de multe stânci încă și vom trece prin multe vânturi. Dar forța ce ne-o dă conștiința cauzei drepte ne va ajuta neapărat să alunecăm îndemânat ec între Seylla și Carybdis, între ademenire și cădere.

Alegere nouă la Vârșeț. Eri, șefii partidului guvernamental au ținut o conferință la care au luat parte în afară de membri cabinetului și comitetul central electoral și câțiva prefecti. În conferința aceasta s'a hotărât asupra sorții mandatelor duble.

Contele Serényi, ministru de agricultură, va renunța la mandatul dela Miskolcz, unde va candida Görgey István. Contra-candidații lui vor fi Kubik Béla, kossuthist, și Leitner Adolf, democrat.

Lukács László, ministru de finanțe, va renunța la mandatul dela Alud, unde va candida Werner Gyula, care a căzut la Făgăraș față de candidatul naționalist Dr. Șerban.

Ministrul de culte Zichy Iános va renunța la mandatele dela Eger și Szabadbányás; ministrul de justiție Székely la Târgul-Murășului, Hieronymi la Ig'ó.

Láng Lajos va renunța la mandatul dela Vârșeț, unde numai grație celui mai mare terorism a reușit față de naționalistul german Dr. Heegn — la balotoj. Partidul guvernamental va candida pe fiul lui Láng. Naționaliștii germani vor relua lupta de data aceasta, sperăm cu deplin succes.

Limba oficială a Bosniei. Cele trei partide ale dietei bosniace: partidul croat, sârbesc și mohamedan au hotărât prin acord comun să prezinte în dietă un proiect de lege care să fixeze limba oficială a țării. Limba sârbo-croată se va proclama singura limbă oficială și se va hotărî înlăturarea oricărei alte limbi. Până acuma limba germană avea un mare rol în administrația centrală. Funcționarii vor fi ținuti să învețe limba sârbo-croată în termen de doi ani. Cel cari nu o vor învăța în acest termen vor fi înlăturați din posturile lor.

Presă românească despre alegeri. Nu e vorba de presa românească ci de presa românească, căci două ziare atât de răspândite și cu apariție atât de deasă ca *Unirea și România Ilustrată* sânt citate azi de ziarele ungureșii spre a dovedi că presa noastră predică, după alegeri politica renunțării și a capitulării. Se reproduce critica pe care *Unirea* a făcut-o programului național și laudele ce s'au adus guvernului. Și mai multă bucurie au produs prăpăstiiile scrise de d. Russu-Abrudeanu, ođinioară naționalistul »Adevărului« din București, care, pe semne acuma, rivnește la postul de director al ziarului mangrist

de care se vorbea într-o vreme. Astfel de de presă nu o să câștige mulți aderenti Tisza și Mangra — afară doar de câte un getivor ca d. Russu-Abrudeanu.

Adaugăm însă o rugămintă: nu crede d. *tenie Cosma* din Sibiu că ar fi bine să desmăștirea că aprobă pe Mang.a precum a desmăș și știrea despre aprobarea dlui Babeș?

Plecarea d-lui Kiderlen-Waechter din București. D. *Alexandru Djuvara*, ministrul de externe al României, a dat un mare dineu în onoarea fostului ambasador german d. *Kiderlen-Waechter*, nunc secretarul afacerilor străine al imperiului german.

Au participat miniștrii, corpul diplomatic mulți demnitari. În discursul ce a rostit, Kiderlen-Waechter a spus că nu părăsesc bucuroși România, al cărei admirator și prieten sincer este. A preamărit progresele mănecii și a golit paharul în sănătatea regelui Carol, venerat de Europa întreaga, cărui înțelepciune nobilă nu e numai alul al oricărui om de stat ci al tuturor plomaților. În sfârșit d. Kiderlen-Waechter a închinat pentru binele României și al poporului românesc.

Intâlnire între împăratul Germaniei și Tarul Rusiei. Din Viena ni se anunță că cererile politice din Viena sânt informate de nouă intâlnire între împăratul Germaniei și Tarul Rusiei Nicolae.

Intâlnirea va avea loc câtră sfârșitul lunii proprierea țarmurilor Finlandei.

Aniversarea constituției austrie. Din Ischl se telegrafiază: D. *Bienerth* prezintat azi la Majestatea Sa în audi- Audiența a avut loc cu prilejul aniversării de 50 de ani dela proclamarea constituției în Austria (16 Iulie 1860).

Criza croată. Prima criză a guvernului Khuen se ridică dinspre Croația. Dețaii croați au făcut cu banul Tomass și cu dl Khuen o învoială în baza că

Culeg din pastorală-i comedie *Cum vă va plăcea...*, câteva crâmpie culese din gura unui nebun, a unui mizantop, a unei fete etc.

(*Cum vă va plăcea...* a fost reprezentată, pare-se, în anul 1599. Shakespeare juca rolul unui bătrân servitor, — tipul cel mai fidel al servitorilor fideli din evul mediu).

Spiritul femeii.

— Inchide cu zăvorul spiritul unei femei, el va sări pe fereastră; închide fereastra, și va eși prin gaura cheii; astupă gaura cheii, el va scăpa prin cămin, odată cu fumul.

— Un om care ar avea o femeie cu un asemenea spirit, ar putea spune: «Spirite, unde te duci?»

— Fără îndoială, și-ai putea păstra mijlocul acesta pentru cazul când vei vedea spiritul nevastel dumatile ducându-se în patul vecinului.

— Și ce izvor de spirit ar găsi sfântul ca să se scuze?

— Drace! ar spune că s'a dus acolo ca să te caute pe dumneata. N'ai să găsești niciodată o femeie fără răspuns, — afară de cazul când o vei găsi fără limbă. O, dacă există v'o femeie care nu-și aruncă toate greșelile pe spinarea băr-

batului ei, acela să nu-și crească nici odată singură copilul, căci l-ar crește ca pe-un imbecil.

Înțelepți și nebuni.

— E păcat că nebunii nu pot spune înțelepțește ceia ce înțelepții fac nebunește.

— Pe legea mea, vorbiși drept; căci decând a tăcut puțina înțelepciune pe care o aveau nebunii, puțina nebunie pe care o aveau înțelepții își face de cap.

Despre »onoare«.

— Jurământul »pe onoarea mea« l-am aflat dela un oarecare cavaler care jura pe onoarea lui că muștarul nu face nici două parale; acu, eu susțin că clătitele nu făceau două parale, iar muștarul era bun, — și cavalerul nu jura deloc fals. Și uite cum, domnișoarelor: scuțați-vă amândouă, frecați-vă bărbia și jurați pe bărbile d-voastră că eu sânt un pehlivan.

— Pe bărbile noastre, dacă avem, ești un pehlivan.

— Pe pehlivania mea, de-aș avea una, aș fi un pehlivan; dar, dacă d-voastră jurați pe ceia ce nu există, nu sântenți de loc sperjure: e tocmai cazul cavalerului meu când jura pe onoarea lui, căci n'avusese niciodată o onoare, sau, dacă

avusese una, renunțase la ea multă vreme înainte de a fi văzut numitele clătite și numitul m-

Moartea cerbului.

— Astăzi chiar, l-am văzut pe melancolicul iacob, culcat supt un stejar, ale cărui rădăcini străvechi se moais'n râulețul care gânger de-alungul pădurei. În locul acela trăgea să meară un biet cerb încolțit, care primise o rană de un vânător; sârmanul dobitoc gemea așa de dur că vestmântul său de piele se umfla, galea plesnească, iar pe botul său nevinovat curgeau lacrimi rotunde, cu o iuțeală care-ți rupea inima așa s'a oprit nebunul păros, privit cu multă milă de seamă de melancolicul iacob, la marginea părâului pe care îl sporea cu lacrimile sale.

— Sârmane cerb, zise iacob, gândindu-se la lacrimile pe cari le da râulețului, care n'avea voie de ele. Sârmane cerb, zise el, tu-ți faci tamentul ca bogații: îți dai avutul celorlalte și deja prea mult...«

Tu n'ai iubit..

— Dacă nu-ți poți aminti cea mai ușoară bucurie în care te a făcut dragostea să caz, tu n'ai iubit; dacă n'ai stat, cum fac eu acuma, obosești ascultătorii cu laudele iubitei

FABRICA DE OBLOANE
JALUSINE DE ESSLINGEN
CONTRA KAZELOR SOLAR
SI STORURI

RONA
ERNÓ
EUDAPEST
TELEFON 23-85

IZABELLA
UTGZA 47.
TELEFON 23-45.

constituția croată a fost restabilită. Acuma croații cer banului executarea unuia din punctele acordului lor: îndepărtarea funcționarilor cari s'au făcut vinovați de călcarea legii supt guvernul anticonstituțional al lui Rauch. Ei mai cer dlui Khuen abolirea legii de maghiarizare a căilor ferate croate pentru care s'a iscat conflictul dintre croați și guvernul Wekerle. Atât banul Tomasich cât și dl Khuen refuză împlinirea cererilor croate. Criza asta pare serioasă și sfârșitul ei nu poate fi prevăzut, deși situația croaților pare a fi mai avantajoasă decât supt guvernul Wekerle.

Presă României despre discursul contelui Tisza.

A doua zi după discursul faimos, dar atât de gol și lipsit de idei nouă în fond, al contelui Tisza, ziarele ungurești au primit telegrame din București cari pretindeau că presa de acolo a făcut comentarii foarte favorabile cuvântării.

Avem tot motivul de a ne îndoii de adevărul telegramelor ungurești.

Am așteptat să primim și noi acele ziare spre a ne convinge, dar mulțămă expediției neregulate deia poștele noastre prin care ziarele din România sosesc totdeauna întârziate — vorbim firește numai de cele cari nu-s oprite, căci nu primim altele, — nici azi nu am primit decât două ziare cari să se rostească despre cuvântarea contelui Tisza. Le reproducem mai de vale.

Așteptăm însă sosirea ziarelor guvernului spre a vedea dacă într'adevăr este cu puțință ca un guvern românesc, prin presa sa, să consimtă la gâtuirea noastră, la actul de sinucidere națională pe care ni-l cere capul iunke-ilor unguri.

Dintre gazetele ce primim remarcăm energicul articol al »Minervei« care va tre-

bui să ia unguirilor iluzia că opinia publică românească aprobă pe contele Tisza și pe Mangra, inspiratorul politicii lui față cu noi. Tot astfel e categoric și »Evenimentul«.

»Minerva«.

Provocat de marele discurs al dlui Teodor Mihali, și de proiectul de răspuns al partidului naționalităților la Mesajul tronului, contele Tisza, adevăratul șef al majorității Camerei ungurești, a discutat pe larg chestiunea națională în aplauzele furtunoase ale partidului guvernamental.

Cunoaștem politica în doi peri a contelui Tisza față de naționalitățile din Ungaria.

De o parte, istețul conte pledează pentru necesitatea prieteniei româno-maghiare, iar de altă parte aruncă fulgerele și trăznetele șovinismului unguresc asupra conducătorilor firești ai românilor din regatul ungar.

Cu privire la naționalitățile nemaghiare și la români în special, Tisza a repetat clișeele cu totul deochiate despre opera criminală a prelinșilor »agitatori«, cari ar fi calomniând Ungaria în străinătate; el a făcut apel la »moderați«, să părăsească organizația națională a neamului lor și să se înscrie în partidele maghiare.

Numai cu acest preț s'ar putea săvârși împăcarea maghiarilor cu naționalitățile nemaghiare.

Dar acest preț este egal cu sinuciderea națională și nici-o dată nu se va întâmpla, de dragul trușiei ungurești, minunea ca popoare întregi să se decapiteze.

Contele Tisza a vorbit și despre raporturile maghiarilor cu statul nostru, recunoscând astfel că există cea mai strânsă legătură între politica externă a României și între chestiunea românilor din Ungaria. Oratorul a repețit adevărul vechi, totdeauna măturisit și niciodată urmat de maghiari, că noi și maghiarii am fi avizați să trăim în cea mai bună prietenie, pentru că primejdia comună a panslavismului și a germanismului ne-ar uni. A făcut chiar pe generosul, contele Tisza, declarând că Ungaria simpatizează cu România și ar fi gata să lupte pentru păstrarea independenței statului român!

E nemai pomenit acest ton grandoman. Dacă n'am ști de mult, că maghiarii sânt făloși, ar trebui să protestăm cu indignare în contra pretențiilor contelui Tisza, că un stat dependent ca Ungaria, un stat care face parte integrantă din monarhia habsburgică ar putea să ne protejeze pe noi, cari nu sântem atârănători de nimeni!

Soțul și mielcul.

Între bărbatul însurat și mielc, e o asemănare și o deosebire. Asemănarea: amândoi duc casa'n spate. Deosebirea: coarnele mielcului se văd, pe când ale bărbatului nu.

Spovedania lui Iacob.

— N'am nici melancolia savantului, venită din emulașlune, nici a muzicantului, venită din capriciu, nici a curtezanului, venită din orgollu, nici aceea a soldatului venită din ambiție, nici aceea a omului de legi, care e politică, nici aceea a femeilor care e moft și nici aceea a amanșilor, care e toate celelalte la un loc. A mea e o melancolie proprie, compusă dintr'o mulțime de esențe extrase dintr'o mulțime de lucruri; sânt priveliștele felurite, contemplate de-alungul călătoriilor mele, cari, rumegate fără în etare în mintea mea, mă înfășoară într'o tristeță neobișnuită...

— Un călător! Pe legea mea, ai mare dreptate să fi trist. Dar teamă mi-e că ți-ai vândut pământurile d tale, ca să vezi pământurile altora. A fi văzut mult și a nu mai avea nimic, înseamnă a avea ochii plini, dar mâna goală...

— Da, dar mi-am câștigat experiența...

— Și experiența te face trist; aș vrea mai bine să am o nebunie care mă face vesel, decât o experiență care mă întristează... Și încă să călătorești, pentru aceasta!...

Victor Eftimiu.

Însă indignarea n'are loc, unde se răsfățâ ridicolul. Și este ridicolă din cale afară atitudinea generoasă a contelui Tisza față de regatul român.

A mai vorbit contele fudul și despre raporturile oficiale excelente dintre Ungaria și România, raporturi pe cari opinia noastră publică nu le vede cu ochi buni, pentru că unguirii ar fi dușmăniși la noi de toată lumea și ar fi chiar persecutați de autoritățile noastre.

E adevărat că opinia noastră publică vede cu ochi răi raporturile oficiale prietenești între statul nostru și țara, în care gem supt tiranie trei milioane de români. Dar este un sfruntat neadevăr, că maghiarii din România ar fi persecutați. Din contră, acești maghiari, deși străini în țara noastră, se bucură de cele mai largi libertăți, precum nici nu le visează românii de dincolo, băștinași în țara lor.

Totuși, contele Tisza are un merit, pe care trebuie să îl recunoaștem. Prin noul său discurs, el a mai dovedit o dată, că între România și Ungaria de astăzi este o prăpastie pe care au săpat-o și o sapă mereu numai oamenii de stat ai maghiarilor!

»Evenimentul« (Iasi).

Ziarul conservatorilor-carpășt din Moldova, scrie următoarele:

Pentru noi românii discursul Contelui Tisza este de o mare însemnătate, căci e pentru prima oară când o personalitate politică de primul rang a Ungariei face un apel în care cochetarile diplomatice dispar pentru a face loc pe față griji pe care omul de stat prevăzător trebuie să o aibă pentru ziua de mâine.

Ce e drept, de un timp încoace unguirii s'au deprins să întrevadă numai partea cea neagră a politicii lor dualiste. În fața eventualităților politice Europene Centrale unguirii încep să se gândească din ce în ce mai serios la izolarea în care se găesc, căutând în același timp să se găsească aliași firești cu care să poată face față acestor eventualități.

Contele Tisza prin discursul său declară că singurii aliași firești pe care pot să-i găsească unguirii sânt românii cărora le adresează următorul călduros apel (se citează apelul către prelații români.)

Și nu mai departe contele Tisza se exprimă pe față pentru o alianță cu românii mai necesară ca oricând în aceste clipe de prefacere istorică, terminându-și discursul cu un apel către președintele consiliului și către conducătorii morali și intelectuali ai românilor, pentru asigurarea păcii și strângerea relațiilor dintre ambele naționalități.

Ori-cât de entuziaste și de înțelepte ar fi cuvintele lui Tisza, ori cât adevăr s'ar cuprinde în ele, noi românii nu numai că nu putem dar nu avem dreptul a ne încrede în sinceritatea lor.

În raporturile noastre naționale cu unguiri dovezile de sinceritate n'am avut cum n'am avut nici dovezi de prietenie.

Între noi și unguiri este o prăpastie care nu poate să se închidă decât prin o dreaptă și omenescă rezolvire a chestiunii fraților noștri de peste munți, cetățeni fideli ai regatului Ungariei, cărora însă li-se tăgăduiește dreptul la credința și limba strămoșească.

E greu să ne entuziasmăm de cuvintele contelui Tisza când nu sânt decât câteva zile de când asupra românilor din Ardeal s'a deslășuit acea furie însăbătecă a maghiarilor care a secerat atâtea vieți.

Dovada prieteniei și a sincerității trebuie să pornească dela unguiri și ea nu poate începe fără de respectarea drepturilor firești a naționalității române din Ardeal, singura cale prin care s'ar putea ajunge la o trainică unitate politică a statului maghiar.

n'al lubit; și dacă nici când nu ți-ai părăsit prietenii dintr'odată, cum mă împinge patima să fac eu acuma, tu n'al lubit...

»Bunele maniere«...

— N'ai fost la curte, ciobane? Atunci ești blestemat. Căci dacă n'ai fost la curte, n'ai văzut »bunele maniere«. Și dacă n'ai văzut niciodată bunele maniere, atunci manierele tale sânt rele.

Și ceace e rău, e păcat; iar păcatul e dărnășia. Ești într'o stare periculoasă, ciobane!

— Nici de cum, curtene: »bunele maniere« de la curte sânt tot așa de caraghioase la țară după cum obiceiurile noastre ar fi la curte. Mi-ai spus că la curte nu se salută, ci se sărută mâna; curtozia aceasta ar fi foarte puțin curată, dacă curtenii ar fi ciobani.

— Dă-mi o dovadă...

— Mânile noastre sânt grase, fiindcă mulgem oile. Mânile noastre sânt pline de gudron, fiindcă ungem rânile berbecilor. Și vrei să sărutăm guiron? Pe când mâinile curtenilor sânt parfumate...

— Ce puțin ești de adânc! Mânile curtenilor sânt și ele unse cu pomadă. Iar pomada e mai josnică decât gudronul, căci e făcută din murdărie de pisică. Altă dovadă să-mi dai, ciobane, altă dovadă...

Oratorii și amanșii.

Când un orator nu mai are ce spune, scuipe; când n'au ce-și mai spune amanșii se sărută.

▼	ANUNȚURI!	▼
▼	se primesc cu prețuri moderate la administr. »Tribunel«.	▼
▼		▼

După alegeri.

Prigoniri. — Boicotul se întinde.

Unul din locurile unde poporul nostru s'a purtat admirabil la alegeri este cercul Săn-Mărtinului în comitatul Târnavei-mici. Deși românii sânt în minoritate ei au sprijinit cu însuflețire pe candidatul național, dl *Dr. Romulus Boila*. O disciplină și ordine exemplară a domnit în rândurile alegătorilor. Alegerea asta este unul din cele mai însemnate succese morale ale campaniei electorale.

S'a distins mai ales comuna Boian, sat mare și covârșitor românesc, deși sânt și ceva sași și unguri. După alegere sătenii au hotărât să nu mai cumpere nimic dela negustorii și crășmarii jidani din sat cari au votat cu străinul, deși trăiesc după români. Boicotul acesta, dureros pentru unguri, a atras furia autorităților dela comitat și în mânia lor neputincioasă ele acuză pe primarul și notarul român cari firește nu sânt vinovați de acțiunea spontană a sătenilor, dar cari au păzit datoria lor de nepărtinire la alegeri și nu au abuzat de puterea lor în folosul candidatului ungar. Cei doi funcționari români au fost suspendați, ca fiind ei »vinovați« de faptele sătenilor.

Nu putem decât să ne bucurăm de întinderea boicotului contra tuturor străinilor. Ei trăiesc de pe spatele poporului românesc și întrebuițează puterea lor contra noastră. Trebuie boicotați toți. Români, luați pildă dela bravi boinașeni!

Iată corespondența ce primim despre cele întâmplate:

Dicio Săn-Mărtin, 12 Iulie 1910.

Am purtat lupta electorală pentru cinstea steagului Sântem în minoritate mare. Despre alegerea candidatului naționalist n'a putut fi vorba fiind aici românii în minoritate. Cu toate acestea pe cum se știe, poporul și alegătorii s'au purtat în mod exemplar, însuflețirea și dragostea lor de neam au produs pilde strălucite, vrednice de urmat. Toți au fost la culmea datoriei, puțini au fost trădători. A fost prima luptă politică în acest cerc.

În special amintim de astădată pe bravii români din comuna Boian, cari toți s'au dovedit luptători neînfrigați. Notarul comunal Iuliu Pop și judele comunal, Nicolae Munteanu au stat în tot timpul campaniei electorale la culmea datoriei. N'au abuzat de situația lor oficioasă întru nimica, nu știm să fie oameni neglijenți, bețivi sau oameni de nimica, ci-i știm români cinstiți și verzi ca stejarul, dară totodată funcționari buni. Deși n'au avut drept de vot fiind funcționari noi, purtarea lor românească merită laudă și recunoștința tuturor. N'au putut vota cu nimeni; și totuși ce să vezi? La o lună de zile se pomenesc suspendați prin ordinul prefectului care merită să fie redat în întregime spre a dovedi, că și în comitatul Târnavei-mici s'a început și să urmează pašalizmul.

Iată ordinul:

Prefectul comitatului Târnavei-mici.

Nr. 319.1910
prefectura,

Allind, că după alegerea de deputați dela 1 Iulie 1910, s'a comis și să comit în comuna Boian, aparținătoare cercului pretorial al Diciosnărtinului, fapte, cari primejdiesc ordinea publică și turbură liniștea locuitorilor, cari de-o parte primejdiesc siguranța vieții și-a averii cetățenilor și prin aceasta ordinea și siguranța publică, iar de altă parte se pot explica prin împrejurarea, că antistia comunală nu-i în cunoștința

datoriilor sale oficiale, — o stare, care cere asanare grabnică — și prin urmare nu-și poate îndeplini funcțiunea sa cu exactitatea, care se cere cu drept cuvânt.

Mi-a ajuns anume la cunoștință, că pe acei crășmari și comercianți evrei, cari n'au sprijinit pe candidatul național român, locuitorii comunali i-au pus sub boicot.

În urma acestora prim-pretorul a provocat pe judele comunal ca să facă raport, care satisfăcând ordinului a raportat, că în comuna Boian e liniște perfectă.

În ciuda raportului, prim-pretorul a dispus, ca să se publice în comună prin modul obișnuit, că locuitorii comunali își pot procura cele trebuincioase fără teamă dela orișicare crășmar sau comerciant al comunei.

Primarul comunal a primit acest ordin și despre executarea lui exactă nu s'a îngrijit.

După aceste ni-s'a dat de știre, că primarul comunal n'a executat ordinul acesta al prim-pretorelui, respective nu l-a publicat în comună prin modul obișnuit, prin ce a contribuit nespun de mult la faptul, că crășmarii și comercianții de religiuena izraelită din comună s'au persecutați și de aici încolo și să fie puși sub boicot și de prezent și pe viitor. Purtării judeului comunal se atribuie că în scurtă vreme după aceste, un cetățean a fost grav bătut din motivul, că a cumpărat băutura necesară dela un crășmar evreu al comunei. Ca urmare a nerespectării datoriei din partea judeului comunal, se poate privi și împrejurarea că un jurat comunal a avut îndrăzneala să înfrice pe un locuitor comunal prin abuzul poziției oficioase, ca să nu cumpere tutun dela comerciantul de religiuena izraelită. Tot urmarea purtării judeului comunal este, că un preot de confesiunea română a vestit de pe amvon, ca nici un credincios de al lui să nu cumpere nimica dela negustorul evreu, pentru că a votat contra candidatului național.

Din nerespectarea poruncii a rezultat, că au fost sparte fereștrile crășmarului Heinrich Fried, pe cînd era absent, la Mediaș. Deși antistia comunală este obligată, pe baza deciziei nr. 30562.895 a ministerului de interne, ca în cazuri de delict sau transgresiuni, fie acele urmărite din oficiu sau prin acuză privată, să facă arătare la oficiul competent — antistia comunală — adevărat judele comunal cît și notarul comunal — au omis a face pașii necesari, prin cari făptuitorii ar fi fost descoperiți și denunțați la forurile competente.

Atît din împrejurarea, că judele comunal n'a executat porunca prim-pretorelui, cît și din faptul, că un jurat comunal a terorizat chiar pe un cetățean al comunei, reiese că de o parte judele comunal cu intenția de a demonstra — n'a voit să satisfacă ordinul primit dela forurile superioare, de altă parte, se poate constata, că raportul despre pretinsa liniște s'a dovedit neadevărat, prin raportul nebazat și din faptele cari au urmat și au turburat ordinea publică s'a adevărat, că judele comunal a voit cu intenție să aducă în rătăcire forurile superioare prin raport necorăspunzător adevărului.

Din toate aceste se poate constata că antistia comunală nu are de gînd a pune capăt abuzurilor, cari primejdiesc ordinea și siguranța publică, din contra prin purtarea ei le promovează încă în mod tacit. Prin aceasta am ajuns în comună într'o situație, încît locuitorii de limbă românească boicotează și terorizează pînă în ziua de azi, pe toți aceia, cari au votat în contra candidatului naționalist român, fără ca antistia comunală să facă vre-un pas.

Deoarece notariul comunal în urma oficiului trebuia să fie conducătorul vieții comunale și prin urmare în primul rînd este datoria sa de a se îngriji de ordinea și siguranța publică, după ce chiar din contra, prin beția sa stabilă și prin neglijarea datoriilor oficioase a adus mersul administrației la ruină, ce are de urmare, că locuitorii comunali simțesc pe lingă un așa conducător, lipsa totală a conducerii oficiale, care arată invederat momentele păgubitoare pentru viața poporului din comună, — după ce în fine liniștea publică, turburată, a locuitorilor comunali și stările nesănătoase, produse de deslănțuirea patimilor, găsesc esplicare în primul loc în purtarea notarului comunal Iuliu Pop și a judeului comunal Nicolae Munteanu, cari au neglijat executarea ordinului primit dela forul superior, ba ce-i mai mult, judele comunal a făcut prim-pretorelui un raport neadevărat — prin toate aceste au violat grav și au neglijat datoriile lor oficiale, respective notarul comunal nici nu mai e capabil de a le împlini din cauza beției. Din motivele aceste contra lui Iuliu Pop, notar comunal din Boian și contra lui Nicolae Munteanu, jude comunal în Boian, pe baza dreptului meu garantat prin dispoziția

§. 91 pin art. al legii XXII 1836, ordon pentru de lictul oficios și pentru neîmplinirea datoriilor punibile pe baza punctului a) a §. 9) din aceeași lege, ceretarea disciplinară, care să se întindă asupra mesului întreg administrativ, comunal și totodată suspend pe numiții, conform dispozițiilor §. 93 dela oficiilor lor cu aceea, că suspendarea are să se execute și în cazul, dacă în contra ei s'ar face recurs.

Despre aceasta avizez pe d. vicecomite pentru a dispune cele necesare în cercul d-sale de competență a observarea, că în contra acestei dispozițiuni, se poate face recurs în timp de 15 zile, dela înmînare la ministrul de interne, înaintîndu-se la mîna mea.

Rog pe d. vicecomite, că despre rezultatul demersurilor, cari se vor lua, să binevoiască a-mi face raport la vremea sa.

Diciosnărtin, la 28 Iunie 1910.

ss. **Baronul Kemény Ákos**
prefect.

Pentru autenticitatea copieii

ss. **Muzsnay Kálmán**
șeful oficiului de manipulație.

Poate nici n'ar fi necesar vre-un comentariu.

Adaugăm totuși două cuvinte.

Prefectul l-a suspendat pe bravul jude comunal Nicolae Munteanu, pentru că n'a silit pe »locuitorii de limbă românească« să cumpere dela jidan, n'a executat adică ordinul prim-pretorelui, care este o absurditate.

Pe notarul Iuliu Pop tot pentru motivul acesta s'a suspendat pentru că-i »bețiv«. Să înțelege că-i bețiv, mai bine e îmbătat de astfel de ordine a superiorilor. Și-i »bețiv« pentru că are îndrăzneala păcătoasă să simtă românește.

În comuna Boian este liniște perfectă. Acea ce v'ar turbura ordinea, vor fi astfel de porunci și proceduri administrative.

În contra planului dlui fișpan de a înlătura pe aști doi bravi români din post s'a făcut recurs.

Tot odată atragem și pe calea aceasta atențiunea deputaților naționaliști asupra acestui caz.

Iar românii din comunele românești să ia pildă dela cele românești dela românii din Boian.

Idealul național al polonilor

Polonii din America au ținut un congres național în Washington. Organizațiile polone din America sânt foarte puternice și cuprind pe toți polonii de-acolo. Ele creează în mod conștient și neobosit pentru realizarea idealului național polon pe care congresul l-a fixat în punctele următoare:

1. Neatárnarea politică a unui neam e condiție indispensabilă a progresului și existenței sale. Neînțelegerea polonă este înjosită și coborîtă prin lipsa neatárnării naționale la gradul de clasă a clasei a Europei și Americii, adică la gradul proletriatului plătit mai rău decât ori unde.

2. Rusia stăpânește patru din cinci părți ale teritoriului istoric și două din trei părți ale teritoriului etnic al poporului polon: prin urmare este vrăjmașul de căpetenie al polonilor.

3. Reconstituirea unui imperiu polon nu se poate înfăptui decât prin deslăpirea țărilor polone sau a unei părți din ele.

4. O răscoală neatárnătoare a polonilor contra Rusiei ar depăși în împrejurările obișnuite puterile polonilor. O răscoală împotriva Rusiei sdrucinate de un război extern sau printr'o criză internă gravă ar putea însă să aducă mântuirea polonilor.

5. Poporul polon trebuie să se pregătească supt raport sufletească și material, spre a putea organiza o răscoală națională în momentul de față. Prin pregătirea sufletească trebuie să se întărească conștiința și cunoștința generală a idealului de răscoală, iar prin pregătirea materială înțelegem o cunoștință generală a disciplinei militare și a marelui război în popor. Potrivnicii potrivnicilor noștri sânt aliații noștri materiali. În fața acestui fapt polonii ar trebui să caute o apropiere cu Japonia și Austro-Ungaria și cătră celelalte țări care poare asuprite ale Rusiei.

Pentru cumpărare
de
pălării pentru copii și domni **cel mai bun magazin e a lui** **SUC. EMMER FERENC**
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyad

6. Alipiarea unei părți fie chiar mai mică a teritoriului polon din Rusia ar crea condițiile pentru o uniune reală: *prefacerea Galității cu părțile anexate ale Rusiei într'un imperiu polon.*

Trebuie să constatăm că polonii din America sânt foarte sinceri și franși. Această e și greșeala lor. Răscoalele fie și naționale, nu pot fi trâmbițate în felul acesta avizându-se dinainte adversarii. Dar asta nu ne importă. Ceia ce ne interesează e planul însuși idealul polon. E o dovadă mai mult că o chestie națională nu se poate rezolvi în mod definitiv decât într'un singur fel: prin libertatea națională deplină. Cu cât însă apăsarea e mai mare, ca la polonii Rusiei, cu atât mai curând se va naște în gândul apăsătorilor dorința neatârării și libertății *depline*, fie și cu prețul unei mari răscoale și cu sângele miilor de jertfe omenești vărsat pentru idealul unui neam.

Secțiunile literare ale „Asociațiunii”

Joi, s'au întrunit în Sibiul secțiunile științifice literare ale „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”. S'au prezentat 21 membri, și-au scuzaț absentența 6 membri, iar ceia lași au absentat fără a-și scuza absentența.

»Telegraful« dă următoarele știri:

Ședința a fost deschisă la orele 10, prin președintele »Asociațiunii«, dnul Iosif St. Șuluțu, care după ce salută pe cei întruniți în ședință plenară, numește verificatori ai proceselor verbale pe membrii Nicolae Togan și Dr. Ioan Borcia, în urmă dă cuvântul domnului secretar literar Octavian Goga, care și citește raportul amănunțit către ședința plenară a secțiunilor științifice-literare ale »Asociațiunii«. Încheierea raportului o formează mai multe propuneri făcute ședinței plenare.

Secțiunile (în apoi ședințe separate, iar ședința plenară se continuă după amiază, la orele 4.

În ședința de după amiază raportează d. Andrei Bărsan despre activitatea secțiunii literare în cursul anului trecut, domnul Teodor V. Păcățian despre activitatea secțiunii istorice, d. Arseniu Vlăduțu despre a secțiunii științifice și d. Dr. Ioan Borcia despre activitatea secțiunii școlare. Secțiunea economică n'a prezentat raport. Amăsurat propunerilor făcute de singuraticile secțiuni, ședința plenară ia următoarele hotărâri:

Decerne premiul Andrei Murășlanu, în sumă de 300 cor., domnișoarei Ecaterina Pităș, pentru volumul de poezii, prezentat la concurs.

Alege membru corespondent în secțiunea istorică pe d. protopop gr. cat. din Cluj Dr. Ilie Dălanu, și membru corespondent în secțiunea științifică pe d. Aurel Bratu, profesor seminarial în Sibiu.

La act cu plăcere despre planul de a se scoate în anul viitor un număr jubilar al »Transilvaniei«, cu prilejul jubileului de 50 de ani dela înființarea »Asociațiunii« și stabilește cuprinsul acestui număr jubilar.

Propunerea secretarului literar, referitoare la reorganizarea secțiunilor științifice literare, reclamând un studiu mai amănunțit, se hotărăște, ca fiecare secțiune să studieze chestia și să vină cu

propunere motivată la proxima ședință plenară.

Secțiunea istorică va ruga pe noul membru corespondent Dr. Ilie Dălan se țină conferință cu ocaziunea adunării generale a »Asociațiunii«, care se va ține anul acesta în Dej.

La orele șase și jumătate ședința a fost încheiată prin președintele Iosif St. Șuluțu.

Discursul dlui Șt. C. Pop.

— Ședința de Sâmbătă a camerei. —

Ședința de azi a camerei capătă importanța prin discursul domnului Dr. Ștefan C. Pop. Fiind primul discurs românesc rostit după contele Tisza, era firesc ca partea principală a discursului să fie de caracter polemic îndreptat contra lui Tisza. A respins acuza că gravităm spre Viena și a dat mai ales un răspuns potrivit afirmației lui Tisza că Ungaria e ocrotitoarea independenței României. În privința abuzurilor electorale dânsul a spus că dacă s'ar delega o comisie parlamentară ar putea să dovedească în fața ei multe călcări de legi ce s'au săvârșit. Textul discursului în extenso îl vom publica în alt număr.

După aprobarea sumarului ședinței trecute, raportorul comisiei financiare își prezintă raportul despre convenția suplimentară încheiată cu România la 23 Aprilie; raportorul comisiei administrative prezintă raportul despre programul de muncă al oficiului central de statistică.

Se intră în ordinea de zi.

Discursul dlui Șt. C. Pop.

Dr. Șt. C. Pop: Domnilor deputați. S'a adus în discuție și chestia naționalităților care a fost în totdeauna calul de bătaie al guvernelor liberale. A adus o în rândul întâi contele Tisza, care a stărnit valuri adânci, fără să le precizeze alvia în cari să curgă. Nu așa au înțeles chestia aceasta de importanță primordială cei cari au muncit la căderea constituției noastre de astăzi, Deák și colaboratorii său. Dl. Tisza nu vrea să știe de naționalitatea română, pe când chiar și diploma din Octombrie vorbește de naționalitatea noastră. (Sgomot). Alte vederi a avut Deák despre această chestie, vederi largi și temeinice, nu ca ale dlui deputat Issekucz. Și ungurii sânt numai naționalitate.

Voci (a guvernamentali): Cum îndrăznești să afirmi așa ceva. Ungurii sânt naționale. (Sgomot).

Ștefan C. Pop: Citiți legile! Se ocupă apoi cu legea de naționalitate cerând revizuirea ei.

O voce: Du te în Basarabia.

Șt. C. Pop: E mai multă nedreptate aici care trebuie lecuită! (Sgomot). Analizează discursul contelui Tisza și arată cât de puțin cunoaște chestia naționalităților. Protestează împotriva învinuirii că noi am calomniat în străinătate Ungaria. O calomniată cei cari pornesc procese cum a fost procesul monstru al memorandumului (Sgomot). La anul 1869, când a fost vorba de pasivitatea românilor, Deák a zis: »Ar fi o mare nenorocire dacă românii ar rămânea pasivi, pentru că numai în înțelegere pașnică se poate munci...« (Sgomot mare. Preș. sună).

Noi n'ci odată n'am calomniat Ungaria. O fac însă cei ce ne învinuiesc cu fel și fel de crime născocite de oameni cari n'au ideile despre chestia naționalităților. Protestez împotriva acestor învinuirii nedrepte în numele meu și al colegilor mei, în numele întregului popor românesc...

Voci (la gov.): N'ai dreptul să vorbești în numele poporului românesc.

Șt. C. Pop: Noi deputații naționaliști sântem adevărații reprezentanți ai poporului românesc (Sgomot. Aprobări în centru).

Vorbește apoi despre volnicile săvârșite de guvern și organele lui la alegeri și termină cu declarația că primește proiectul de adresă prezentat de d. Dr. T. Mihail, președintele clubului deputaților naționaliști (Aprobări vii în centru).

Tot chestia naționalităților.

După o pauză de câteva minute la cuvântul **Mezőssy B.** (kossuthist): Polemizează cu d. Dr. Șt. C. Pop și spune că oratorul român a uitat să răspundă la două chestiuni sulate de contele Tisza: că Ungaria luptă pentru independența statelor din Balcani și că românii ar trebui să renunțe la planurile lor de federalism. Trezând la discursul lui Tisza, spune că acest discurs a fost o altă adresă către cei cari în Viena, îndrumă politica monarhiei și sânt chemați să rezolve chestia naționalităților.

Durere, punctul de gravitate al acestei chestiuni e Austria, unde federalismul are mulți credincioși. Câtă vreme vor exista însă în Ungaria unguri, federalismul nu se va realiza. Face apel la Viena să nu sprijinească naționalitățile în luptele lor contra eghemoniei ungurești.

Revenind la discursul d-lui Dr. Șt. C. Pop, confirmă nesfârșitele abuzuri și volnicile săvârșite la alegere.

Încheie cu declarația că e aderent al volului universal, care trebuie introdus cât mai în grabă, chiar fără a se aștepta rezultatul recensământului. Primește adresa kossuthistilor.

Ședința se ridică la orele 2.

Concurs de primire

în Seminarul junimel române gr.-cat. stud. din Blaj.

1. Părinții, cari volesc să-și așeze băieții pe anul școl. 1910/11 în Seminarul junimel române gr.-cat. dela gimnazul gr.-cat. din Blaj, prin aceasta sânt avizați, că termenul concursului de primire (se primesc numai gimnaziști) este 14 August n. Cererile de primire sânt a se adresa Preaveneratului Consistor Metropolitan din Blaj și în ce privește pe băieții, cari în anul școlar trecut nu au fost elevi al Seminarului junimel, cererile au să fie instruate cu extras de botz, testimoniu de pe anul școlar trecut și atestat de revaccinare. În cerere părinții sau îngrijitorii au să-și însemne locuința și poșta ultimă cu acuratețe și să declare, că cunosc pe deplin toate condițiunile de primire și se obligă a le împlini pe toate. Ca rezoluțiunile să se poată expedia francate, petenții sânt rugați să alătore mărcile postale de lipsă.

2. Pentru elevi sânt a se plăti 300 cor., pentru quartir, vipt, luminat, spălat, încălzit, scaldă și în caz de lipsă medic și medicină; 8 cor., ca taxă de înscriere pentru celce vin pentru întâia dată în Seminarul junimel, și 6 cor. pentru scribitul rufelor. Taxa de înscriere și de scribitul rufelor are să se plătească întregă deodată cu ocaziunea înscrierii; iar suma de 300 cor. în două, respective în patru rate anticipative. — În caz de două rate, rata primă va fi de 150 cor. și se va plăti în 1 Septembrie, iar rata a doua iarăși de 150 cor. și se va plăti în 1 Februarie. În caz de 4 rate, rata primă va fi de 80 cor. și se va plăti

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta, pentru că dela **Székely și Réti** fabricanți de mobile în **Marosvásárhely.**

Se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din: 1 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmură, 1 spălător cu marmură și costă numai de **360 coroane.**

Tot aceeași cu toate în 3 părți **400 coroane.** Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco. Tot așa în Ardeal și în provinciile din jur. Bogata noastră colecție de mostre și servim cu prospecte și cu desemne. — Să fim atenți la firmă.

În 1 Septembrie, a doua de 80 cor. și se va plăti în 15 Noiembrie, rata a treia de 70 cor. și se va plăti în 1 Februarie, iar rata a patra de 70 cor. și se va plăti în 15 Aprilie. Sumele acestea sânt atât de mici încât numai primindu-se regulat și anticipativ pot satisface atâtor trebuințe împreunate cu susținerea și îngrijirea elevilor. Altfel rectorul va fi silit să dimită pe elevii ai căror părinți sau îngrijitori nu-și vor solvi ratele la timp.

3 Elevii vor avea să aducă cu sine: a) o carte de rugăciuni; b) 4 perechi de schimburi de pânză sau giolgiu, bune; c) cel puțin 6 baiste; d) 2 perechi de încălțăminte și cel puțin patru perechi de ciorapi sau de obiele; e) 1 saltea (sac de pale) și 2 lepedee (cearșafuri) de pus pe saltea; f) 2 perini și 4 fețe de perini; g) 1 șol sau plapomă și 2 lepedee de plapomă; h) 2 lepedee albe de giolgiu pentru acoperirea patului (de lână și colorate nu sânt bune, căci nu se poate ajunge la uniformitate); i) atâtea bilete (formatul biletelor de vizită), câte bucăți de rufe, veșminte și încălțăminte au; j) 1 cușt, 1 fu culiță, 1 lingură, 1 păhar și cel puțin 3 șervete; m) 1 perle de veșminte și 3 perle de încălțăminte; n) cel puțin 3 ștergare și 2 plepteni, unul des și altul rar. Pe rufe și pe veșminte trebuie cusut întreg pronumele și cel puțin litera inițială a numelui de bot. Rufe și veșmintele nelsemnate vor fi respinse.

4. Elevii vor avea proviziunea întreagă și anume: a) locuință în sale mari, sănătoase, luminoase și provăzute cu toate cele de lipsă; b) vîpt întreg, adică dejun, prânz, oîină și cină. La dejun vor avea lapte cald cu pâine, la prânz 2—3 feluri de mîncări, la cină 1—2 feluri. La prânz în zile de dulce va fi supă cu carne cu sos și mîncare groasă cu carne, eventual zamă acră cu carne și mîncare groasă cu carne sau friptură cu garnitură, iar în zilele de post supă de legume, mîncări făcute cu lapte, brînză sau ouă; Dumineca și în sărbători și prăjituri. La oîină pâine cu poame ori alte asemenea. La cină în zile de dulce va fi friptură cu garnitură sau mîncare groasă cu carne, iar în zilele de post mîncări făcute cu lapte, brînză sau ouă. c) Spălături eventual și scrobilitul rufelor. d) Luminat în timpul recerut, e) Încălzitul în timp de iarnă. f) În caz de boală medic, medicamente și îngrijirea de lipsă. g) Scaldă caldă în timpul iernii, amăsurat prescrierilor igienii. Afară de acestea superioritatea se va îngrijii, ca elevii mai slabi în studii, pe cât se poate să fie ajuțori în studiu.

5. Părinții în decursul anului școlastic să nu trimită bani la adresa sau la mâna elevilor, ci banii să vie la adresa superiorității, care se va îngrijii să le procure recvizite de școală, cărțile și celelalte lucruri de lipsă. De asemenea să nu le trimită nici mîncări, căci Seminarul îi prevede cu cele de lipsă. Mîncările pe cari părinții cu toate acestea le-ar trimite fiilor lor, se vor împărți între toți elevii, iar în caz de cvantitate mai mică între conșcolarii respectivului sau respectivelor elevii.

6. Părinții sânt avizați, că trebuie să răspundă pentru eventuale stricăciunii făcute de fil lor și să le rebonifice. De sine să înțelege, că pentru obiectele, ce se strică prin folosință, fără vina elevilor, nu se va cere nici o desdăunare.

7. Elevii se vor prezenta la 1 Septembrie n. înaintea superiorității seminariale, însoțiți de părinții sau îngrijitorii lor, unde vor plăti taxele de lipsă, vor da în samă obiectele și li-se va designa mobilierul destinat spre folosință.

Blaj, 20 Iulie 1910.

Dr. Vasile Suclu,
rectorul seminarului junimii
romîne gr.-cat. stud. din Blaj.

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 16 Iulie n. 1910.

— Proces de despărțire între sârbi și români. Ni se scrie:

Procesul de despărțire ierarhică intentat sârbilor de românii din comuna Oreșăț (dieceza Caransebeșului) s'a terminat. Judecându-se edificiul bisericii cu întreg aranjamentul ei, românilor din aceia comună pe lângă o sumă minimală de despăgubire, în marea bucurie ce ne-a cuprins sufletele, că ni s'a dat putința a preamări pe D-zeu în limba părinților noștri, se cuvine a ne aduce aminte și de factorii cari au sprijinit năzuințele noastre de scăpare, de supt apăsătorul jug al acelora, căror mai totdeauna le plăcea a se numi frați ai noștri; manifestațiile lor ostile în timpul prezent însă, ne dovedesc contrarul.

Ținem deci de cuviință să mulțămim din suflet Venerabilului Consistoriu al diecezei Caransebeșului, pentru deosebita bunăvoință și dragoste cu care, încă din cele dintâi momente ale luptei noastre de desrobire bisericească, ne-a luat supt înaltul Său scut.

Mulțămim din toată inima Prea Onor. Domn Traian Oprea, protopresbiter tractual, pentru că, neluând în seamă ostenele și jertfele împreunate cu o astfel de acțiune, ne-a sprijinit cu binevoitorul d-sale sfat mai cu seamă cu fapta, urmărind cu cel mai viu interes toate fazele prin care trec astfel de procese, fără a avea altă remunerațiune decât adâncă noastră recunoștință.

Insfârșit rugăm pe dl Dr. Emil Babeș, purtătorul procesului nostru, să păstreze convingerea că, până va fi suflet de lege românească în comuna Oreșăț, numele d-sale va rămânea neșters și se va pomeni totdeauna cu adâncă venerație și recunoștință, pentru agilitatea neobosită dovedită în proces și pentru minunatele rezultate obținute pe stema noastră.

D-zeu să-l ajute ca, lupta începută pentru câștigarea mănăstirilor improcesuate să aibe sfârșit stăluțit printru biserică și neamul nostru. Pentru comitetul parohial: Ioan Mităr, preot or. român.

† Petru Pop, prelat domestic al Sfinției Sale Pontificalului Roman, Archipresbiter sau Preposit Capitular, Preot iubitor, Nestor diecezan, Vicar general episcopesc, Președintele la Tribunalul matrimonial, membru al Asociațiunii cum și la mai multe societăți culturale etc., încăruntit în merite neperitoare pentru biserică, tron și patrie, a răpusat joi în 14 Iulie st. n. 1910 la 7 oare seara, în anul 89 al etății, 52 ani al preoției și 35 al canonice sale. după un morb scurt și provăzut fiind cu ss. taine ale mruibunzilor a adormit în Domnul.

Ceremonia funebrală se va face Sâmbătă în 16 Iulie la 4 oare p. m. în Biserica catedrală din Lugoj, de unde rămășițele pământești ale scumpului defunct, vor fi transportate și astrucate în cimitirul românesc.

Fie-i memoria în veci bine-cuvântată și odihnească în pace!

— Desmințire. Domnul Dr. Andrei Mă avocatul comitatului Făgăraș ne roagă să desmințim știrea că ar fi fost și dânsul dimis de postul său.

— Catastrofă de tren. Din Madrid se telegrafiază că la Valladolid s'a întâmplat o mare nenorocire de tren. Călătorii unui tren de persoane s'au coborît chiar în clipa când a trecut prin gară un tren expres, care a strivit 86 de călători. 36 de inși au murit numaidecât, 19 sânt grav răniți, 31 au suferit leziuni mai ușoare.

— Nou avocat român în Abrud D. D. Vasile Ciura și a deschis cancelaria advocației în Abrud (plază, casele dlui G. Ivașcu).

— Moartea lui Al. Antemireanu, Citim în »Minerva« din București: Miercuri a încetat viața la sanatoriu de tuberculoși dela Filaret Al. Antemireanu, cunoscutul ziarist și critic literar. Moartea l-a venit aproape pe neașteptate. De abia de un scurt timp boala se declarase și undă pe alți tuberculoși li chinuște ani în șir, Al. Antemireanu l-a răpus în cel mult două luni.

Cu Antemireanu presa noastră pierde încă unul din elementele ei de valoare.

Ziarist de tempe ament, Al. Antemireanu la în urma lui o muncă neconținută timp de 15 ani.

A debutat în gazetărie cu articole literare în »Epoca«, în anul 1895 când se înscrișese la cullatea de litere. Cronicile sale literare au tras încă dela început atenția multor oameni de litere. Temperament viu, combativ, Antemireanu a pus în discuție multe chestiuni de literatură nouă pentru țara noastră și a polemizat multe scriitorii socialiști, asupra tendințelor în literatură.

În anul 1897 Antemireanu a întemeiat revistă literară »Floarea Aibăstră« cu Constantin Stans, Sandu-Aldea, Ilarie Chendi, Ștefan Iosif V. Podeanu.

În acea revistă Antemireanu a publicat multe versuri, dintre cari unele au fost apreciate.

Un scurt timp a fost la Paris de unde a colaborat la »Epoca«. Revenind în țară a primit o cina de a îngrijii toată partea literară a zărilor »Epoca«. Pe atunci ziarele dedeau multă atenție literaturii și grație acelei atențiuni deosebite răspândit mult gustul cititului la noi.

Antemireanu e unul din acela cari au contribuit în mod simțitor la răspândirea acelu gust.

Prin 1902 Antemireanu a ajuns secretar de direcție la zărarul »Cronica« unde a fost vre-o doi și de unde a trecut în aceeași calitate la zărarul »Că servatorului« unde a colaborat până zilele trecute.

Dacă s'ar aduna tot ceea ce a scris Antemireanu ca literatură, s'ar forma desigur zece volume de mare statură.

El însă a adunat numai vre-o zece articole critice literare pe care le-a publicat într'un volum.

Mare parte din munca lui rămâne însă îngropată în colecțiile ziarelor la care a colaborat, sub pseudonimele Alan, Zaratrusta, Zăra.

În vîrstă numai de 35 de ani, Antemireanu și coborît mîne în mormânt, la cimitirul sfințit Vineri.

Ziarștii, colegii lui din presă și din studii vor asista la această dureroasă ceremonie.

— Săpături în Egipt. Gayet a expus în Paris în muzeul Ennery, lucrurile descoperite în acesta. A descoperit mormântul și mormântul preotere a zeiței Isis, învîlt în voaluri de galbenă sau galbenă verzulă, avînd la cele patru colțuri câte un scăuiaș, simbolul hieroglific al zeiței. Până acuma se cunoștea acest vîl numai pe picturile dela Pompeii. În alți ani a descoperit cîntărețe de ale templului, bachante, boctouri proorocite.

Atelier artistic pentru fotografii
E. DAJKOVITS,

ORADEA-MARE
palatul SAS.

Favor extraordinar începînd cu azi.
6 buc. fotografii matte format cabinet 120
6 buc. fotografii matte format vizit . . . 60
Fotografii executate splendid pe pânză tot
Pentru fotografiile de nuntă, cadrul gratuit.

A descoperit, zice »La Nature«, multe portrete zugrăvite cu ceară sau făcute din lut și îmbrăcate cu stuc colorat, ale morților, multe zugrăvite pe învâlișul mumiiilor. (Cine a văzut la Berlin la muzeul etnografic portrete de acestea știe cât de minunate și de pline de expresie sânt.)

Sânt și multe covoare și stufe împodobite cu cusături sau țesute cu alesături. Intâiași dată s'au descoperit adevărate covoare grecești. A aflat zugrăvite stătrele (războiul) în care le făcea (era lungăreț, un drept unghiu), fuse, furci de tors făcute din trestie; spete în formă de pleptene cu cari băteau țesătura și plăci cari țineau locul carloanelor de azi, ghemuri de tort vioiu colorat etc.

A găsit și caetele școlarului Flavius Cobluthus, mort la vîrstă de zece ani. Lângă mort au pus tăblițele de lemn, legate între ele prin curelușe petrecute prin găuri. Se ungea cu ceară și scria cu condei de trestie (calamus) și cu cerneală. Pe unele din ele vedem prîndul scris de dascăl și mai departe scrisul nedebaciu al copilului. Acoperea cu ceară albă scrisul și scria din nou. În mormînt sânt multe condeie de calam, nouă. Este și călămărea, în care cerneala îmblă o materie buretoasă.

A aflat lucruri de piele argășită și împodobită, olărie zugrăvită, olărie obișnuită, horeboie, etc.

— **Cercul Schmidt în Arad.** Azi a început cercul Schmidt o serie de reprezentanții în localitate, cu un bogat program susținut de un personal de prima forță, compus mai ales din gimnastici și echilibriști. Pe lângă punctele obișnuite sînt de remarcat produsele fenomenale ale unui tîlo: *The original 3 Finley* cari au stors admirația publicului. Deasemenea cei doi clovni muzicali, *Charles* împreună cu copil cari făgăduesc de pe acum să ajungă acrobați de seamă. Au plăcut mult și frații *Ward* ca excentrici.

Mihai Radu croitor pentru domni, Cluj (Kolozsvár) strada Jókai Nr. 2. se recomandă on. public român.

x **Situația agronomilor** din punct de vedere cînd într-o zi poate produce munca alor două zile. Un lucrător harnic pe vremea coasei dacă are unealta bună și tăișul ascuțit poate produce muncă dublă fără să-și peardă vremea bătînd-o și ascuțînd-o. De aceea atragem atenția fraților noștri economi să bage de seamă la cumpărare și să nu se lase înduplecat ci se cumpere exclusiv numai coasa de diamant, care în Ungaria se atîlă exclusiv numai la Terherék în Kaposvár. În cursul anului 1909 au ajuns la reușită frumoasă, căci din toare părțile au primit scrisori de recunoștință pentru funcționarea ei. Repetăm că se găsește la Kaposvár. Frații Lengyel.

x **Cînd cumpărați ochelari**, a dresați-vă la magazine cari au în vedere nu numai interesul bănesc, ci vă spun sincer dacă e lipsă și de consultație medicală. Pentru ținerea strictă a acestui principiu și pentru serviciul conștiințios, recomandăm prăvălia de articole optice Seelenfreund Sándorné, din Kluj-Kolozsvár piața Jókai 2. unde găsiți termometre, grade, binocle, ochișoare, barometre de prima calitate. Reparaturile se fac cu pricepere și grabnic.

x **Sanatorul »Liget«** a Drului Iakob în Budapesta primul sanator pentru boale interne din Europa, dispune de toate mijloacele de vindecare și laborator pentru examinat. Mii de diabetici, reumatici, bolnavi de splină și de inimă, cari pînă acum au cercetat sanatoriile din străinătate, acum vor găsi institut corespunzător aici în țară, așadară această instituție culturală cu poziție admirabilă împlinește și un gol. Sala cea mare a mașinelor mecanice de vindecare a sanatorului este sprovăzută cu mașini după sistemul Zanpre și cu scări aeriene.

x **Atragem atenția cititorilor** ziarului nostru asupra magazinului, de arme al lui **Vilhelm Oberth din Mediaș**. Cele mai multe abuzuri se fac la cumpărarea de arme căci la comandă își împachetează o vechitură, drept aceea recomandăm, celor cari vreau să cumpere arme, ca să facă comanda la firma **V. Oberth din Mediaș**, căci respectiva firmă se bucură de încredere și nu trimite clienței decît arme de prima calitate și încercate de specialiști. Prosperte de prețuri — referindu-vă la ziarul nostru — se trimite gratis și franco.

x **In loc de olei vomitiv de ricină** mulți medici recomandă *apa purgativă Franz József*. Experiențele medicale au probat că această apă minerală curată și naturală a avut rezultat purgativ fără iritarea pielii laxative sau dureri, și la cazuri la cari alte mijloace purgative au rămas fără efect.

Pentru acest fapt direcțiunea celui mai vechi spital public din capitală își exprimă recunoștința în următorul mod:

»Apa minerală Franz József poate fi cu înzistență recomandată ca mediu purgativ cu mult efect.

Păziți-vă de imitații. Unde nu sânt depozite e mai bine să vă adresați direct la direcțiunea de expediție a izvoarelor minerale Franz József din Budapesta.

Cronica socială și artistică.

Serbări culturale în Teaca. Filiala din Teaca a »So ietății pentru fond de teatru român« invită la serbările culturale ce vor avea loc cu prilejul »Tombolei pentru edificarea bisericii«, la 31 Iulie n. în Teaca. Programul serbărilor e următorul:

1. La orele 9 dimineața: Serviciu divin în biserica română.

2. La orele 10 dimineața: Adunarea generală a »Comitetului filial« al societății pentru fond de teatru român, în localul școlii române din Teaca.

3. La orele 2 m.: Constituirea unui »Despărțământ nou al Asociațiunii« cu sediul în Teaca.

4. La orele 12 din zi: Prînz comun în otelul »Riemer«.

5. La orele 4 p. m.: Sorțirea obiectelor »Tombolei«.

6. La orele 7 și jumătate seara: Concert dat de d-nii Ștefan Mărcuș și Ionel Crișan, elevi ai academiei muzicale din Viena — supt conducerea dlui Aurel P. Bănușiu, directorul artistic al societății pentru fondul de teatru român. După producțiune urmează petrecere.

Turneul Mărcuș Crișan. Iubiții noștri artiști anunță concerte în următoarele centre românești.

Sibiu, 17 Iulie n.

Brașov, 21 Iulie.

Teaca, 31 Iulie.

Concertele plănuite la Blaj, Abrud și Bistrița nu vor avea loc.

ECONOMIE.

Absolvenții școlilor comerciale.

În vara aceasta au absolvat 30 de tineri școala noastră comercială din Brașov și desigur mai sânt cel puțin încă atîția cari au absolvat școli comerciale străine. Acești absolvenți sânt întru cîtva într-o situație mai plăcută decît absolvenții de gimnaziu sau reale, căci pe cîtă vreme aceștia nu au la absolvirea celor 8 clase nici o pregătire specială care să-i califice pentru vre-o carieră, absolvenții de comerciale își au statornică cariera lor care nu poate fi alta decît cea comercială.

Ce să înțelegem însă supt carieră comercială? Nu!, laicii, ca să putem pricepe mai bine lucrul, ne vom îndrepta ochii spre absolvenții din trecut ai școlii noastre comerciale și vom căuta ce fel de ocupațiuni au ei în viață și atunci vom pricepe și ce înțeleg dinșii supt carieră comercială. Pe cei mai mulți îi vom afla angajați la bănci, dar sânt destui de mulți și aceia cari s'au abătut dela drumul croit de școală și aceștia s'au făcut preoți, notari, ofițeri ș. a.

Aceia cari s'au aplicat la bănci au urmat, fără îndoială, chemarea lor, căci la bănci ei sânt chemați a ocupa posturile, iar nu oameni fără nici o pregătire specială, ba, durere, de multeori fără

nici un fel de pregătire decît poate protecție și bani. Voiți exemple? Priviți, vă rog, în jurul dvoastră și veți găsi destule. Cum să explicăm însă faptul că atîția au părăsit cariera lor, pentru care erau destinați? Vocațiunea pentru preoție, notăreșie sau cătănie să fie cauza? Lucrul acesta nu-l pot crede, ci mai curînd presupun că alte împrejurări i au silit să îmbrățișeze aceste cariere. Între acestea cea mai principală e, după experiențele ce le am personal, lipsa de protecție de-a încăpea mai curînd la o slujbă și după aceea slabele prospecte ce le au în genere funcționarii noștri de bancă cu privire la avansarea în rang și leafă. E doar lucru cunoscut că la o parte însemnată a băncilor noastre supt acest raport domnește o adevărată anarhie.

Cea mai importantă slujbă la o bancă e — după director — slujba contabilului. Ce se întâmplă însă la unele bănci de-ale noastre? Absolvenții de comerciale fac serviciul de contabil pentru aceeași leafă ca și cutare ori cutare acționar gras și gros la pungă în postul de casier. Și cum casierii se cam schimbă cu guvernul băncii, fiecare nou venit la bancă se mulțumește cu leafa ce-o primește și bleatul contabil care-l de uric aici, trebuie să sufere, căci dacă cere urcarea salariului i-se dă ca exemplu casierul care-l mulțumit! Lucrurile acestea însă jignesc mîndria personală a omului conștient de drepturile sale și de capacitatea sa și provoacă resens, ba chiar desgust la tinerii candidați cari așteaptă la ușă.

Vor fi și alte motive cari îndeamnă pe unii și pe alții a părăsi cariera, dupăcum sânt și bănci la care astfel de lucruri nu se pot întâmpla și unde fiecare practicant are puțința de-a ajunge la cel mai înalt rang, dacă e destul de harnic, cinstit și priceput.

Aici însă nu e loc a intra în astfel de amănunte, ci ne vom mulțumi a atrage atențiunea tinerilor absolvenți de comerciale asupra adevăratelor cariere comerciale. Pentru ce aleargă toți la bancă, nu văd ei că în toate orașele mari înfloresc de sute de ani magazine comerciale, cari au conducători salariați cu 10—15 și chiar cu mai multe mii de coroane? Pentru ce să vegeteze la vre-o bancă în provincie 4—6 ani ca practicant cu o lefșoară mai mică decît sâmbria portarului la o firmă comercială de categorie mai bună?!

Și aci unul dintre principalele motive e lipsa de case s'au firme românești mai mari, la cari ar putea să încapă în slujbă. Delăturarea acestui rău însă atîrnă tocmai de-a dînsii. Să ne explicăm.

Care a fost cauza că diferitele noastre consumuri în stil mai mare n'au putut înflori ori n'au putut exista nici zece ani? »Concordia« din Sibiu, d. e. n'a avut capital, n'a avut poziție favorabilă, n'a fost sprijinită de poporul românesc, n'a avut debușuri destule? Toate acestea le-a avut, dar n'a avut un singur lucru, cel mai principal: conducător harnic, priceput și cinstit. Cei cari am avut nefericirea a vedea manipularea funcționarilor comerciali dela »Concordia« ne vom aduce totdeauna cu durere aminte de ei.

Dacă am fi avut noroc să avem în fruntea însoțirilor noastre comerciale oameni pregătiți cu temeinicie, la firme solide, azi am putea să privim cu mîndrie la ele.

Dovadă că nu afacerile fac pe oameni ci oamenii fac afacerile, este și împrejurarea că cu toate mizeriile noastre, avem câțiva comercianți români vrednici de toată stima d. e. Nepoții Eremias și Dușoiu, Brașov, Vulcu, Orăștie și Comșa, Săliște. Am avut și în trecut case românești cari rivalizau cu orice casă săsească. Așa a fost d. e. casa Onișiu în Sassebeș. Pe vremea lui, Onișiu era considerat ca cel mai mare ne-

: Dentist român în Arad. :

? VIRGIL MUNTEAN ?

:: Szabadság-tér No. 3. ::

De inchiriat

un atelier de țigărie de ciment, bine asortat cu toate mașinările și requisitele trebuincioase. Se caută un român harnic și isteț care ar putea închiria acest atelier pe lângă condițiuni favorabile. A se adresa la **Gavril Venter**, notar emerit în Nagy-bárod (comit. Bihor).

„PANCIOVANA”
Institut de economii și credit în Panciova.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil la institutul de economii și credit »Panciovana« din Panciova, prin aceasta se publică concurs cu termen până în 25 Iulie 1910 st. n.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

- a) Salar anual K 1600 în rate lunare anticipative;
- b) Tantiemă statutară;
Dela reflectanți se recere:
- a) Să dovedească, că au praxă bună în toate afacerile de bancă, în special în contabilitatea de bancă și că sunt capabili a încheia independent bilanțul;
- b) Să poseadă în vorbire și scriere afară de limba românească cel puțin mai una, cea germană ori cea maghiară;
- c) Să fie deplini sănătoși și să aibă o conduită neexceptionabilă.

După un an de probă, alesul va fi aplicat definitiv la serviciul băncii, pe când i-se pune în vedere ori cuartir în natură ori ameliorarea salariului în conform. cu zelul și dibăcia dovedită.

Postul e de a se ocupa imediat după a'egere. Oferile instruate cu documentele necesare sunt a se înainta la direcțiunea institutului până la termenul indicat. Prezentarea în persoană e dorită.

Panciova, 2 Iulie 1910.

DIRECȚIUNEA.

Găsătorie.

Un tânăr comerciant român, proprietarul unei prăvălii de primul rang, în valoare de 50 mii de cor. cu existență și gură, într'un centru oraș al bănatului, caută spre căsătorie cunoștința unei *domnișoare* ori *văduvă*, din familie bună cu o zestre acceptabilă! Numai reflectantele serioase sânt rugate a se adresa la administrația »Tribunei« supt »N. C. 1871«. Discreția garantată.

CUMPĂR în orice cantitate romonite, flori de tei, flori de friguri, rădăcini și frunze de mătrăgună, flori de soc fie verzi, ori uscate și Gândaci de Mai.

Farmacia lui SZOKOLY SANDOR, Arad (vis-à-vis de biserică sârbească).

ANUNȚ.

La proprietarul Ioan Popescu în Magyarád se află de vânzare în cvant mare și mic:

vin vechiu și nou de Măderat.

Mașină de călcat

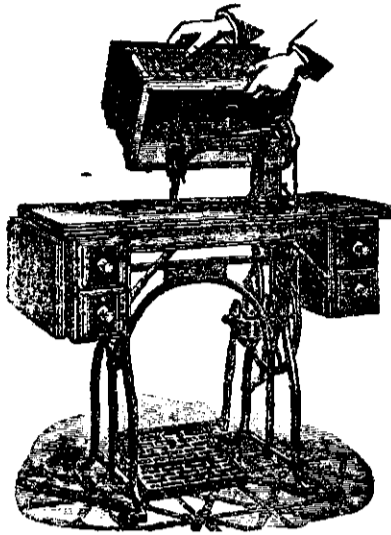
Ruston șeasă cu benzin motorlocomobil în foarte bună stare de vânzare de loc la **Kovács Soma és Társa, Arad.**

Medic român în Karlsbad.

Dr. ENEA NICOLA

dela facult. din Viena. f. asistent p. boalele interne, exercită de — 18 ani, consultă în — — KARLSBAD, — — casa »Billroth«, Sprudel-Strasse.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat la 1880.

Reinhold ZOLLER

măiestru mechanic FENÉRTÉMPLOM Schillergasse 8. lângă »Burg«.

Iși recomandă on. public din

loc și provincie marele său atelier mechanic unde se repară tot felul de mașini de cusut și biciclete. Ține în depozit tot-felul de gramofone și plăci.

Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratiche de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu prompt.

Credit pe ipotecă, pe cambliu și pentru oficanți mijlocește

Herzog Sándor

A R A D,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Atrag atenția onoratului public asupra atelierului meu de spălătorie și colorare chimică existent de peste

50 de ani

cea mai veche în ramul acesta. Serviciu ireproșabil. — Prețuri conv.

FEICHTINGER J.
Kolozsvár

Str. Paris 5. Telefon

Capital societar K 150 000.—

Telefon No. 20.

„LUNCANA” INSTITUT FINANCIAR SOC. PE ACȚII IN MARGHITA (COTT. BIHOR).

Și a început activitatea în 1 Iulie n. a. c.

Se ocupă cu toate operațiunile de bancă. Acoardă împrumuturi cambiale cu caventi, hipotecare, de cont-curent, etc.

Primește depuneri cu 5 și 5 1/2% după mărimea sumei și depunerii.

După depunerile instituțiilor culturale dă 6%.

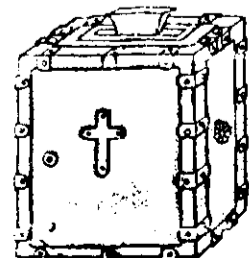
Darea după interese o plătește institutul.

DIRECȚIUNEA.

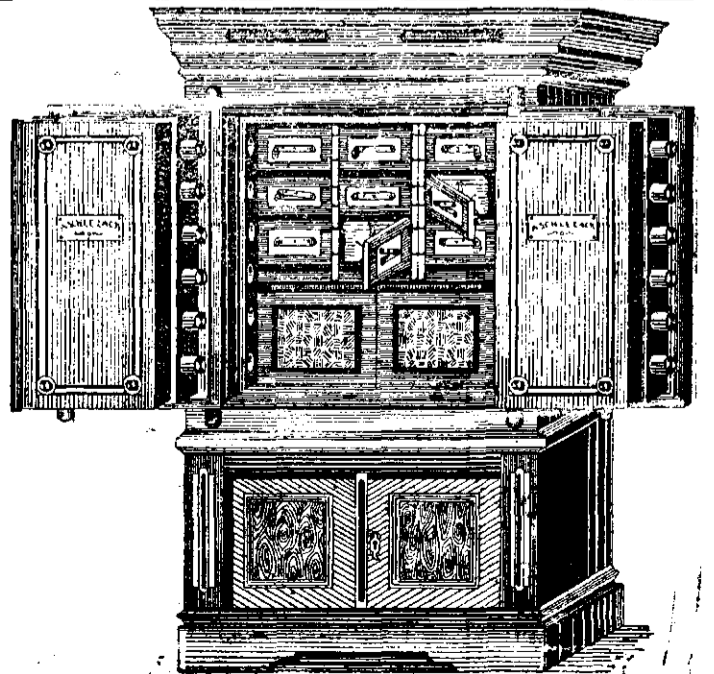
A. SCHLEZACK fabrică de casse pentru bani și trecare în

Sibiu-Nagyszeben, Lederer-g. 2.

Fabrică casse cu sertare din scylolith și asbest incombustibile, recunoscute de cele mai bune. Scutare și casse panțerate sigur din antogen și thermit, camere panțerate, casse pentru acte, casete, prese pentru copiat, lacăte de siguranță, etc.

Referindu-vă la ziarul nostru vi-se trimite prețuri curente gratuit și porto fr. Fabricare din materialul cel mai bun.

KRAUSZ HENRIK

Budapest, IV, Veres Pálné-u. 40.

Trimite mașini de prima calitate SINGER pentru 80 fl. cu suveică centrifugală 40 fl., mașini de cusut centralbobin 45 fl., mașină de cusut cu 5 sertare și suveică în roată pentru 55 fl., mașini centralbobin cu suveică capitară — pentru 65 floreni.

Biciclete cu totul noi 50 fl., cu frână liberă 60 fl., deasemenea mașini industriale foarte ieftine, cu bani gata.

Vanzătorii au scadență la preț, prospecte gratuit și fr. Corespond. în limba magh. și germană.

Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de partea de sus a ghetelor, în asortimentul cel mai mare, cu toată scumpetea se găsesc cu prețurile cele mai ieftine în magazinul de pe al lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz-u. 1.

Distins cu diploma de recunoștință
: în anul 1904. :

Catalogul ilustrat a prețurilor gratuit.

Asudarea mânilor!
Asudarea picioarelor!
Asudarea subțioarelor!

Incețază în decurs de o oră dacă folosim:

„SUDORAN”-ul

a lui MOLNÁR.

Copiile epistolelor de recunoștință sunt autenticate de notarul public

Stim. dle farmacist! Medicamentul »SUDORAN« comandat dela Dta, vă mărturisesc, e bun și mi-a folosit. Primiți mulțămitele mele. Cu stimă. Cont. S. P.

On. d. Molnár János, farmacie la »Duhul sfânt« Szombathely. Nu pot întrelăsa ca să nu vă fie cunoscut, că medicamentul d-tale »SUDORAN« contra asudării picioarelor și subțioarelor are efect surprinzător și e nevătămător și cu conștiința liniștită îl recomand oricui. Cu stimă Sz. M. căp. înretr., R.

St. Dle! Din »SUDORAN«, leac contra asudării picioarelor, mânelor și subțioarelor am procurat încă pentru 3 persoane, și întrebându-i despre rezultat, i-au lădat foarte. Cu stimă A. S. învățator, Gy.

St. Dle apothecar Molnár! Răspunzând la cartea d-tale, am cea mai mare recunoștință pentru »SUDORANUL« d-tale. Pentru că și eu am suferit în mare măsură de asudarea picioarelor și după două massage mi-a trecut de tot. Am mântuit și alții mulți cu produsul d-tale și te rog să-mi mai trimiți 2 sticlute — și acestea pentru alții. Am rămas cu stimă G. K. ospătar S.

St. Dle apothecar! Am primit »SUDORANUL« comandat, contra asudării de picioare, mâni și subțioare. Credemă, că cine-l folosește după metoda prescrisă, îl află de neprețuit Cu stimă F. E. coafar, F.

Așa zisul »SUDORANUL« contra asudării de picioare, mâni subțioare, pregătit de d-voastră, are un efect atât de excelent și sigur, că cu cea mai bună conștiință îl pot recomanda nu numai celor din patrie ci și străinătății, întrucât »SUDORANUL« întrece mult toate fabricatele străine, de cari m'am folosit până acum. Iți datorez mulțămită, că m'am scăpat de boala neplăcută, Salut R. A. învățator A.

Se poate comanda la pregătitorul:

Molnár János, apothecar în Szombathely.

Prețul unul flacon 1 cor. 30 fl.

dacă se trimite suma înainte, porto-franco.

Numai »SUDORAN« prov. cu marcă să se primească.

Să ne ferim de molii!!

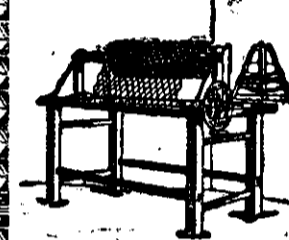
In institutul de asigurare contra molilor din Oradea-mare a lui

Dozsa János

blănar

Nagyvárad, Passage Sass — în fața teatrului »Urania«.

Se îngrijese pe lângă prețuri convenabile, blane pentru femei și bărbați și blane de călătorie, covoare, boale și manșoane. Magazin asigurat contra focului.

Cele mai excelente instrumente pentru săparea de

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca.

Nu trebuie să anteprenori; domeniile, comunele, singuraticii: singuri pot face săparea cu instrumentele mele.

— Primlucrător mijlocesc. —

Recomand și mașini pentru împletitul de sîrmă.

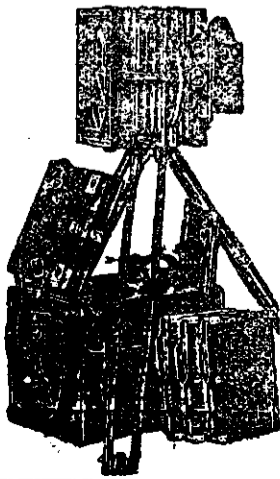
Catalog de prețuri trimis gratis și franco.

Premiat la 6 expoziții.

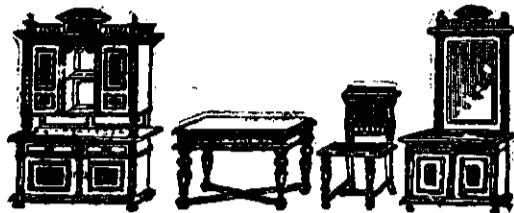
PETRY ÁRPÁD

orologier și optic, singurul vânzător de mașini de fotografiat »KODAK« în Oradea-mare-Nagyvárad, Rákoczi-út 3.

Mare asortiment de: oroloage de aur, entint, nickel, cu pendulă, deșteptătoare, adăreșu cancelarie și de Schwarzwald. — Mașini de fotografiat și ajustări pentru amatori. Ochelari veritabili Rodenstock Diaphragma. Mare asortiment de sticle periscopice, objective, lornete, și de alte obiecte optice. — Prăvălia mea îi stă la dispoziția on. public un Refraktometru de Rodenstock (mașină pentru examinarea ochilor) prin ce se știe imediat ce fel de sticle sunt de lipsă. —

MAGAZIN DE MOBILE HACKER JOZSEF

timplar artistic pentru edificii și mobile, în LUGOȘ, Str. Făgetului Nr. 91.

Primesc ori-ce lucrări pentru aranjamente de magazine, birouri și locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pe lângă liferare promptă și din material uscat. Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.

Invenție nouă!

Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebunțare în economie și acasă, mașină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, putere de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe minut - pe lângă garanță și numai într-o marime.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoi de mână cu puterea ori cu mâna, de aplicare în mașina de îmblătit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut și mănța trifoiului și atelier de reparaturi de mașini

ORADEA-MARE (Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

CANARINI

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce cântă

zina și la lumină. Cântăreață tînără 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

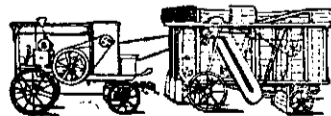

Ouătoare 1, 2, 3 și 4 fl. după soiul. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine mămuțe și câini de soi se capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comenzilor la loc în viață se garantează. — Comenzile se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,

Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

ELISMERT LEGHIRESEBB CSÉPLŐKÉSZLETEK TELJES JÓTÁLÁSSAL

ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELŐRENEMŰ SZIVÓGÁZTELEPEK ÜZEMKÖLTSÉG. LŐERŐ ÓRÁNKINT KB. 1½-2 FILLÉR. ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT BUDAPEST V. VACZIÚT 30.

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte.

Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane

bisericești.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete!

Este trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trușești sunt strofiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au adrunctat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală — trebuie să fie cineva cărui oameni să-și încredințeze fără teamă, fără sfilă și cu încredere necazurile or secrete. Dar nu e în deejuns însă a destăinui aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va lăsa existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.-ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trușești ale bolnavului se curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, că-nurile sufletului i-se înălțesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindeca deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilice boalele de țevă, bășică, nervi și șira spinării, înecăturile de confuzie a minții, urmările onanței și ale sifilismului, erecțiunile de spalmă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femelești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea ce privește cura, depărtarea nu este pledecă, căci dacă cineva, din orice cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se înălțura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fie-că-uta. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminica până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta, VII., Rákóczi ut 10.

Schimb de local.

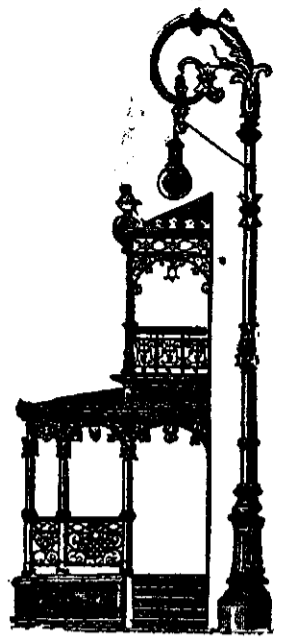
Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că atelierul meu de lăcătarie artistică și pentru edificii se află începând cu 1 Martie în noul local din strada Bachgasse Nr. 11.

Prin introducerea uzinei electrice și a mașinilor ajutătoare sunt în plăcuta poziție de a putea satisface și celor mai mari cereri, oferindu-mi serviciile pentru toate lucrările de lăcătarie, edificii, instalații de apaducte și latrine, precum și orice lucrări și reparațiuni ce cad în această branșă.

VICTOR DRODTLOFF,

lăcătar,

Sibiu—Nagyszeben—Hermannstadt, Bachgasse Nr. 11. Ingrădiri de vile, biserici, etc. — Cele mai bune accesorii pentru încălzit. — Ferestii de fier și oțel pentru fabrici, magazii și pivniți. — Prospekte complete de prețuri și informații gratuite.

Telefon 184.

Premiat de mai multe ori.

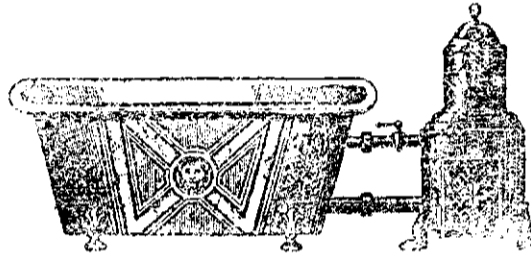
Telefon 184.

CARL PIFFL

Prima fabrică de
obiecte de metal

Timișoara-Elisabetin. — Temesvár-Erzsébetváros. — Hunyadi-u. nr. 14.

Recomandă obiectele sale foarte frumoase și solide de tinichiglerie și anume: vane de scaldat, de șezut și pentru copii, — șaune pentru scaldat încălzitoare și vane

de scaldat după cel mai bun sistem (sistem propriu). Lăzi pentru lemne și pentru carbuni și alte obiecte de metal: precum ciubere, ulcioare și căni. Catalog de prețuri la dorință gratuit.

Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tablă cu numărul casei și cu numele străzii, mărci și firme de ține. Conducător pentru apă, aranjări pentru

— — baie și closete engleze cu neîntrecutul aparat „Temes”.

Acoperi de case și turnuri, globuri și cruci. — Ucenici se primesc cu condițiuni foarte bune.

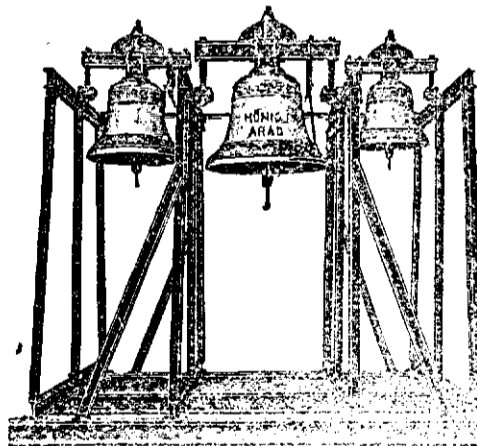
Frideric Hönig

turnătorie, fabrică de
clopote și metal, aranjată pe motor de vapor

Arad, strada Rakoczi Nr. 11-28.

Fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

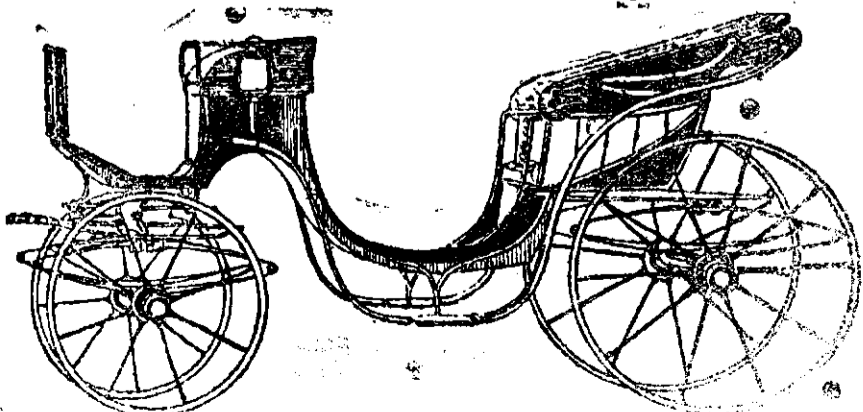
Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și aceluiași tare și cu șunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de fer ce se pot învărti și postamente de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învărti cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

Szabó Testv. și Kleiber

atelier pentru
fabricarea
- trăsurilor -

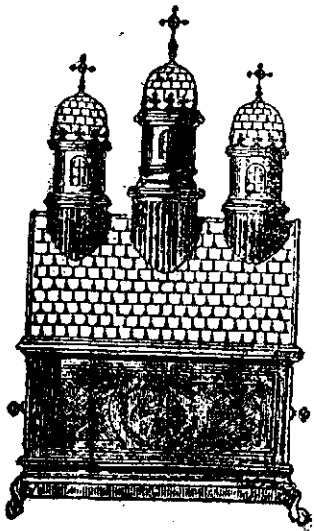
ARAD, strada
Kápolna Nr. 26
(vis-à-vis de cazarma pomp.)

Avem onoare a face cunoscut on. public din Arad și jur, că am deschis un atelier pentru pregătirea trăsurilor, conform cerințelor moderne de azi.

Bazați și pe experiențe îndelungate câștigate în cele mai renumite fabrici de trăsuri din țară promitem, că în atelierul nostru se pregătesc exclusiv numai lucrări de primul rang. Primim totfelul de lucrări și reparațiuni cu specialitate de branșă aceasta: trăsuri cu tot felul de coarde și fără coarde; precum și pregătirea și legarea cu fier a totfelului de instrumente economice, lăcuire etc. Trăsuri vechi le schimbăm. Ținem în magazin cele mai noi și moderne trăsuri. — Rugând binevoitorul sprijin al on. public, suntem cu stimă

Szabó Testvérek și Kleiber
fabricanți de trăsuri.

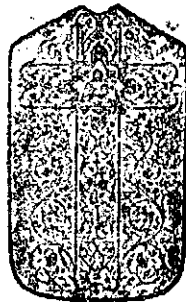

Dipl. de onoare Lovrin 1902. Medalia de aur Timișoara 1891.
SZUBOTHA SANDOR
 pregătitor de odăjdii și adjuturi bisericești.
 Interviuit la 1883 Telefon pentru comit. și oraș 498.
 Liferantul excel. Sale epișcop Dessewffy din Cenad.

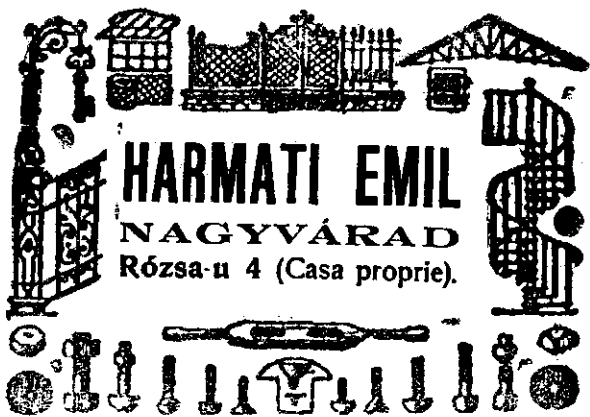
TIMIȘOARA-CETATE
 In colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoștelor cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserici capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statuo
- sau altfel de adjusturi bisericești -
 tot astfel marele său asortiment pentru materiale
 — necesare la formarea adjustărilor bisericești. —
 Pentru liferările mele iau răspunderea.
— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

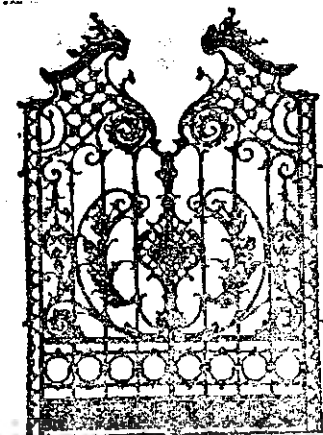
Atelier de lăcătărie și tescuit, fierărie etc.

HARMATI EMIL
NAGYVÁRAD
 Rózsa-u 4 (Casa proprie).

Pregătește tot felul de lucrări cu fier pentru zidiri și lucrări de lăcătărie și anume: ventilatoare patentate la ferestri, închizători, parasoale, porți cu gratii

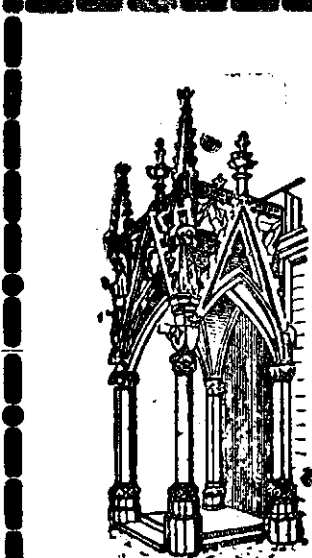
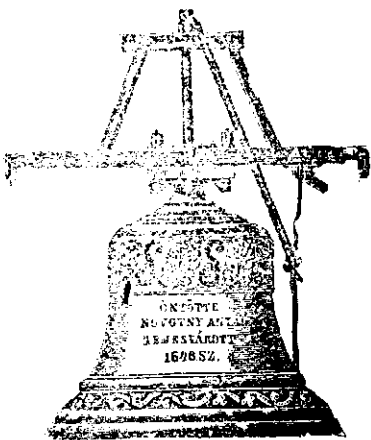
patentate ce se pot constrânge și întoarce în laturi, șaluzine de scânduriță sist. Esslingen, șaluzine de oțel și pânză, pregătitor specialist de vetre de fier, vâlăle pentru adăpatul porcilor și a vitelor, apeduct și lucrări de instalație electrică.
 Telefon nr. 355.
 Serviciu prompt.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpsta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alși
ANTONIU NOVOTNY - FABRIC.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, presum la turnarea de nou a clopotelor stricote, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzuta cu adjustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătore fiind astfel acutite de crepare. Sânt recomandate cu deosebire **CLOPOTELE GAURITE** de dânsul în te cu deosebire ventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.
 Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sive stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi ou adjustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toate de metal. Prețuri-courante ilustrate gratis.

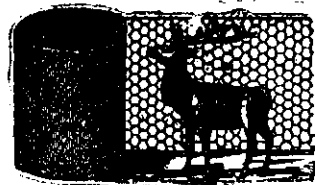

SZATMÁRI KŐIPARGYÁR
 — HARKÁNYI EDE —
 sculptor și pietrar în
 — SZATMÁR-NÉMETI. —

Lucrări: Sculptură și monumente, altare amvoane, grilaje, bazine, statuete, rugi, cruci, pietre pentru mormint, etc. etc.
 Clasa arhitectonică: Canouri, mauzolee, poduri, — scări balustrade, pavagii ș. a. —
 Clasa de morărit. Pietre de moară franceze, rijniți — pentru sămânță și sare, tocile etc. —
 Numai lucrări de gust și execuție specială, pe lângă — prețurile cele mai convenabile. —
 Se fac gratuit desenuri, rezervându-se dreptul de — proprietate. — Vă rog să fiți atenți la firmă. —

Fabricație din țară prima calitate!
Stoboare de sârmă
 tari și trainice!

In atenția arhitecților, agronomilor, proprietarilor de vii, p. vile grădini, terenuri de vițătoare etc.

PÉCSI HENRIK

fabrică pentru împletituri de sârmă
IX. BUDAPESTA, strada Angyal 7.
 Telefon 120-89. — — — Telefon 120-89.

Trimit și instalez împletituri de sârmă pentru mașini, împletituri de oșclat, stoboare pentru case și vile, împreună cu uși și porți puternice.

!! Cele mai frumoase rețele !!

Prețuri ieftine! Prețuri ieftine!
 Mai furnizez: ciururi pentru cernut prund, coșe pentru nisip, burlane pentru schintel, coșe pentru nutreț, botnițe pentru boi și stoururi pentru ferestri de orice mărime.

:: Liste și prospecte de prețuri se trimit gratis. ::

NIKOLIN - Timișoara
 (Centru).
 str. Takarékpenztár

Articole de coafură spec'ală.

Chignone, împletituri, turbane, pieș transformări, penice, bandouri.

Specialității de parfumerie, garnituri pentru curățitul mânilor, noutăți de piepteni, orno și antrepozite pentru păr.

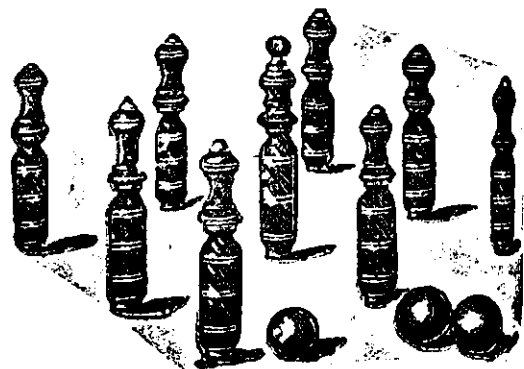
Mare depozit în articole de toaletă, de păr, pudră.

Primul salon pentru conservarea, ondularea, spălarea, culorarea și curățirea părului din Ungaria de sud.
: Prețuri moderate. :

Comande prin poștă se efectueș prompt. Pa — curent gratis și franco. —

Trebitcher Sándor

strungar
 — **PANCSOVA, Gizella-utca** —
 vis-à-vis de hotelul KONTILOVITS.

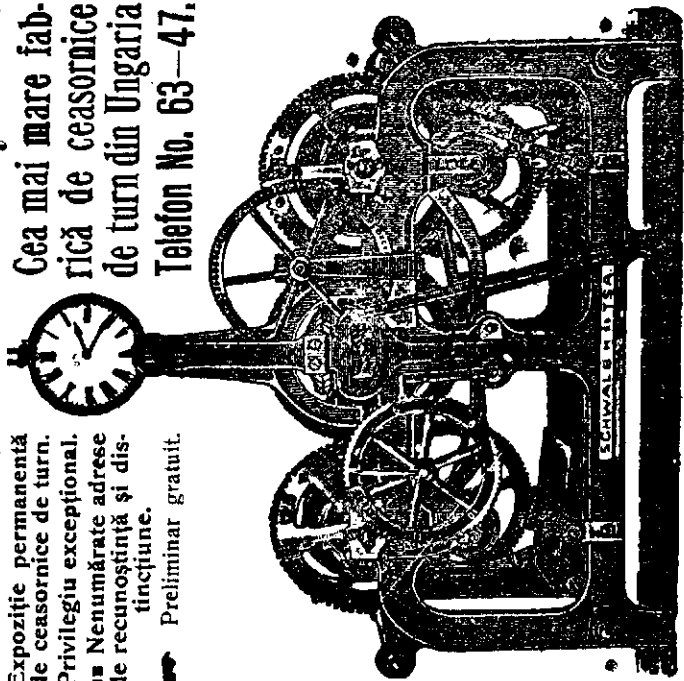
Primește spre efeptuire și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buși, în orice mărime, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare totfelul de articlii pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

Serviciu prompt. Obiecte admirabile.
 — Prețuri ieftine. —

SCHWALB KÁLMÁN ÉS TSA
FABRICA DE CEASORNICE DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembiszky-u. 32.
 Cea mai mare fabrică de ceasornice de turn din Ungaria
 Telefon No. 63—47.

Expoziție permanentă de ceasornice de turn.
 Privilegiu excepțional.
 Nenumărate adrese de recunoștință și distincțiuni.
 Preliminar gratuit.

Abonați și răspândiți **TRIBUNA**

Expoziția generală din Paris 1900 „Grand Prix”
Restitutions-Fluid de Kwizda:
 este apă de spălat caii, brevetată c-reg.
 O sticlă costă 2 cor. și 80 fil. - De 40 de ani se folosește în stautele de cu te și alergări, în grajdurile mai mari ale singuraticilor ca întăritor excelent, la înțepenirea mușchilor, etc. - La dresări are rezultat minunat, căci dă cailor putere, să biruie mai multă muncă. - Numai având brevetele și veritabil Restitutions-Fluidul de Kwizda. Vignetele brevete și învâlișul s nt scutite prin lege. - Se capătă în toate farmaciile și drogeriile. Catalog ilustrat gratis și fr. Depozit princ. :
Franz Joh. Kwizda, farmacist, liferantul curții ces. reg. austro-ungare, reg. române și reg. Bulgare. Korneuburg bei Wien. - I.

Prima atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale
GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și mălestru pițtrar.
 Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**
 Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii dia : marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.
 Cancelarie Centrală:
Nagyszeben, Felscher-gasse 17.
 Filiale: Déva, Nagyvárad.

Kuceses Károly atelier de mașini în **Makó**

Recomandă pompele sale mai noul cu lanț brevetate fântâni ezechutate în atelierul propriu care au preferința, că sunt ieftine, nu înghiață, foarte durabile, ocupă loc puțin, umblă ușor și sunt atât de plăcute, încât sunt o podoabă pentru curte. Catalog de prețuri la dorință — se trimite gratuit :
Kuceses Károly, Makó
 — (Măcau, comitatul Cenadului). —

ILUSTRATE
 cu motive românești, vederi din Arad ș. a. se pot căpăta la
LIBRĂRIA
TRIBUNEI
 IN ARAD.

Cea mai ieftină sursă pentru cumpărat
săpunuri
 pentru gospodărie, săpunuri de toaletă, parfumuri, și orice articole pentru spălat.
Luminări
 de stearină și ceară pentru biserici; e fabrica de săpun a lui
Lorencz Károly,
 Arad, Str. Forray p. Nadasdy.

STEFAN SLADECK IUN.
FABRICĂ DE MOBILE
VİRSET
 strada Kudritzer No 44 46

: Cea mai renumită :
mare fabrică de mobile
 din sudul Ungariei (Versecz).
 Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.
 Mare depozit de plane excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

Gustav Vilhelm prima fabrică de cup toare și figuri de ghips
 înființată în anul 1862 și premiată în anul 1903 cu medalia de aur;
 Nagyszeben, Wagner-gasse Nr. 5.

Își recomandă bogatul asortiment de cup toare în cele mai moderne culori și forme, totasemenea gravuri ornamentale și sculptură în execuție promptă și conștiințioasă. Se fac totfelul de reparaturi și reformări, începând dela 10 Cor., pe lângă garanție. Clientela din Alba Iulia și provincie dorind a o căștiga pentru totdeauna, va avea favoruri în ce privesc prețurile, atât a cumpărături noi cât și la reparaturi.

Fondat în anul 1882.

Telefon No. 688.

BRUCKNER LIPOT

tapețier, decorator și fabrică de mobile în

ARAD,

Andrássy-tér, tér palatul Neumann.

(Lângă cofetăria Matzky).

Recomandă mobilele sale propriu pregătite, solide și de o execuție elegantă. *

Pentru camere de dormit dela 190 florini.

NEUSCHLOSZ BUTOR

Sufragerie (prînzitor), dela 140 florini.

Garnituri de salon, dela 95 florini.

Prețuri de cumpărare :: convenabile ::

Se vind exclusiv **MOBILE** din lemn tare și vestit **NEUSCHLOSZ.**

Furnisorul asociației căilor ferate ungare.

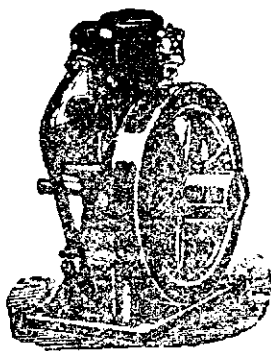
Atelier de I-u rang.

— Telefon pentru oraș și comitat Nr. 318. —

Atelierul special de reparat al renumitei firme:**Schmerek E.**

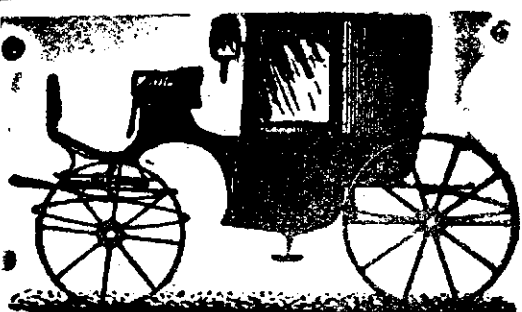
— Temesvár-Jószefváros, Bonnáz-u. 14. —

Primește tot-feul de reparări și transformarea motoarelor cu benzin, gaz și ulei brut, absorbitoare de gaz, locomobile cu benzin și ulei brut și Arlapuri p. trierat. Bastimente cu benzin, pompe-motor. Mașină de fabricat ghiță. Montări specialiste de mori cu prețuri moderate, precum și reparări de automobile, bastimente și biciclete-motor. Depozit de articlii tehnici. Fitile magnetice. Unsoři. Material de condensajune. Arzătoare cu acetilen. Material pentru instalări cu electricitate. Cereți catalog de prețuri și prospect gratuit. — Serviciu conștiințios — Telefon pentru oraș și comitat Nrul 318. —

MAJOROS JÓZSEF

fabricant de trăsuri

Lugoș, Str. Andrei Nr. 5.

Magazin permanent de trăsuri noi și — prefăcute. —

Reparaturi și or-ice lucrări din ramul acesta se efeptuesc repede și prompt. Lucru bun, serviciu solid și conștiințios

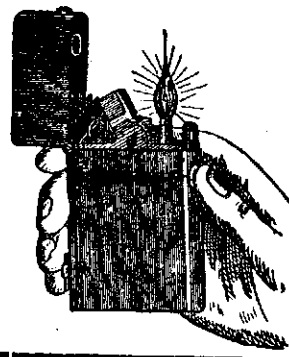
ANUNȚ.

Aduc la cunoștința onoratului public că am cumpărat și urmez conducerea

prăvăliei de coloniale Hoffmann

aranjată de nou și prefăcută din colțul străzii Forray și piața Tököly. Aducând aceasta la binevoitoarea cunoștință a publicului, trebne să-i atrag atenția că pe baza cunoștințelor de zece ani petrecuți în magazinul lui Guttman S. sunt în plăcuta poziție ca se servesc cele mai bune articole pe lângă prețuri ieftine și serviciu culant, câștigând prin aceasta mulțumirea clientelei.

Așteptând binevoitorul sprijin semnez cu stimă :

Stein Mór,
negustor de coloniale.**Gramofone și plăci,**
Aprinzători original „Imperator”,
lampioane de buzunar

se găsec mai ieftin în marele magazin de fabrică a lui

Tóth, József, Szeged, Könyök-u.= Noul arii românești, à fl. 1-50.
3 buc. fl. 4. 6 buc. f. 7-50. 12 buc. fl. 14.Cereți gratuit prospectul de prețuri.
Se caută revanzători.

Halmái József, fost adjunct la notarul public regesc din Borosineu, și Strausz Gyula, fost oficiant de bancă. —

Cancelaria Inregistrată

Halmái și Strausz,

pentru mijlocirea Imprumuturilor de bani, vinderea și cumpărarea de averi mobile și imobile. Agentura principală a Inst. de asigurare „Phoenix”.

Mijlocește: împrumuturi hipotecare (pe întabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).**Se angajează:** pentru răscumpărarea (convertarea) de împrumuturi hipotecare, dela procente mai mari la mai mici.**Mijlocește:** cumpărarea, vinderea, schimbarea și esarendarea de averi mai mari pământuri, etc).**Primește:** manipularea (conducerea) caseilor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât se poate de minimale.**Mijlocește:** vinderea, cumpărarea și schimbarea de căși particulare, căși de închiriat și vii.**Primește:** parcelarea și colonisarea averilor imobile (pământuri).

Telefon Nr. 726. Adresa telegrafică: Halmalstrausz. Corespondență se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) **Weitzer János-u. Nr. 9,** în partetul edificiului nou a școlii de fete.Cu deosebită stimă: **Halmái și Strausz.**

Villa „Danilă Valușescu“

Herkulesfürdő — Băile Erculane

Edificiu nou uscat, în fața soarelui.

Aranjament modern pentru familii și persoane particulare.

Serviciu prompt.

Prețuri moderate.

IGNA DEMIAN

coloratură de haine, curățitorie chimică, și mașină cu aburi de spălat rufe albe în

UJ-SZENT-ANNA.

Colorez (văpsesc) și curăț chimic: totfelul de vestminte bărbătești, femeiești și copilărești, pardesii și paltoane, în întregime fără nici o desfacere, stofe pentru mobile, perdele, dantele, broderii, mănuși, borangi-curii etc. În rufăria mea, ajustată bogat, se spală curat ca zăpada, fără materii mistuitoare, în deosebi gulere și manșete, cămăși bărbătești, etc., cari prin mașinele mele de călcat ajung la un luciu încât nu se pot deosebi de cele mai noi. — Comandele cu posta se expediază punctual și cu acuratețe.

Filiala în Arad, la

Iosif Ștefan, pe piața Tököly.

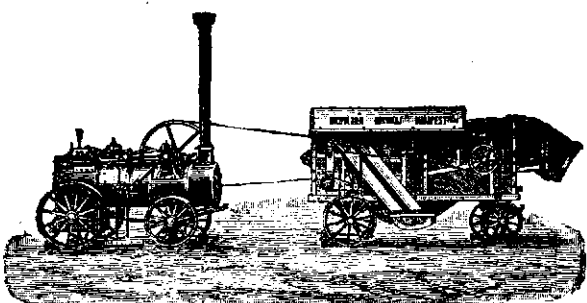
(în casa bisericii române).

Anunțăm onorata clientelă că avem încă

trei mașini de treierat

cu șase cai putere și două cu putere de 4 cai,

pentru încălzit cu pae, lemne, sau cărbuni, pe cari le putem imediat pune la dispoziția celor cari au lipsă de ele. **Garanție.**

Condițiuni avantajoase de plată.

Frații Burza, Arad, Boros Béni-tér 1. :

Serviciu solid și conștiințios.

INȘTIINȚARE.

Am onoarea a aduce la cunoștința p. t. public și clientele, că prefăcându-ne atelierul de tapețerie, conform cerințelor moderne și celui mai nou stil

am deschis
în Arad, Str. Forray casa Hunyadi un
magazin de mobile.

Totodată facem cunoscut că ținem în depozit eventual pregătim la comandă orice mobilier, pentru dormitoare, sufragerii, saloane și camere pentru fumător.

Cerând onoratei clientele să ne onoreze și pe mai departe cu încrederea ei, ce ne-o păstrează deja de 34, așteptăm binevoitoarele comenzi.

Cu distinsă stimă :

Berán A. és Fia

depozitari de mobile.

☐ Telefon intra și extraurban Nr. 132. ☐

Magazin nou. Magazin nou.

Telefon : Sas-szálloda.

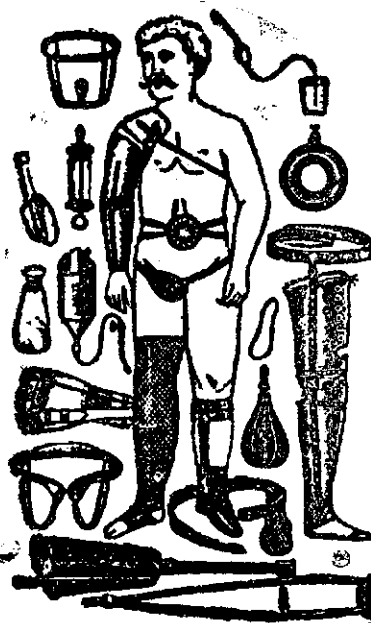
Telefon : Sas-szálloda.

VA rog ca renumita mea prăvălie și atelierul să nu-l confundați cu altă fi. mă! —

KEPES ELEK pregăitor de bandaje și manșere

Oradea - mare (Nagyvárad)

— Sas-szálloda-átjáró (Passage). —

În atelierul meu pregătesc bandaje de surpătură la cazurile cele mai complicate, bandaje de pânteci, ciorapi de gumă, mașini ortopedice, — articole pentru căutarea bolnavilor și orice lucrări de brânșă aceasta cu prețurile cele mai moderate, pe lângă garanție.

Cearșafuri și perini din piele de cerb, precum și alte lucrări de piele de cerb. — Primesc și curățirea mănușilor și orice reparație.

Odăi de probă separate pentru femei și bărbați. Țin în depozit tot felul de specialități (preservative) franceze,

— cari se pot căpăta cu prețurile cele mai moderate. —

Ca cumpărarea articolelor femeiești serviciu prin femei.

Perdele gata.

Perdele gata.

Prețuri ieftine.

Prețuri ieftine.

Mașina de spălat

„WELTWUNDER”

este bucuria fiecărei femeie econoamă bună; albiturile, pe lângă cea mai mare cruțare și lucru ușor copilăresc, devin albe lucitoare. 75% economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

FĂRĂ chlor! FĂRĂ sodă!
FĂRĂ ajutor! FĂRĂ putere!
FĂRĂ frecare! FĂRĂ învârtire!
FĂRĂ terpenină! FĂRĂ salmiac!

Prețul 40.— Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:

WILHELM OBERTH,

Mediaș—Medgyes Nr. 8. (Transilvania).

La trimiterea înainte a cor. 40.—, mașina se expediază franco.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt”

Cu coasa „Koronagyémánt”

bătută odată se poate cosi zăua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau moi nu se găsesc între ele. Pentru trăinicia fiecărei buchi garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm.

La comanda de 10 buc.

Prețuri: 1 buc. 1-80 1-90 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. —

Comandele se pot face prin trim. banilor înainte sau pe lângă rambursă la magazin de coase „Koronagyémánt”

Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Intemeiată la 1880.

Intemeiată la 1880.

Prima fabrică de ciment, gips și teracotă din Seghedin—Szeged a lui

Landesberg Mór

= Anteprișă de asfaltare. =

Primește orice lucrări din acest ram, ca: terase, canalizări, instalări de burlane din ciment usucarea pereților umezi, pavare fabricelor ș. a.

Plăci de marmoră și ciment

de diferite forme și culori în fabricație proprie.

Atelier de gravură lucrări de sculptură în ciment piatră artificială și teracotă.

Scări din marmoră artificială.

Bănci, Pedestale și Balustrade lustruite.

Mare asortiment de cuptoare din țiglă.

Material de edificat. Singur reprezentant al cimentului de Beocini, Românesc și Portland. Var în bucăți sau stins se trimite cu vagonul la orice gară.

Material pentru asfalt. Plăci de acoperit din asfalt.

Impletituri din trestie. Plăci de cătran.

Praf de piatră pentru frontispicii.

Material și țigle rezistente focului.

Păreți Rabitz. Țevi din beton cu briu.

Țevi din conforment de piatră. Plăci de faianță.

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa**Békéscsaba.**

în

Nagyvárad

Sas-utca Nr. 7.